

Altinget: magasin

UDGAVE NR. 6 FORÅR 2017

TEMA:

5 måder Facebook har ændret dansk politik

PORTRÆT:

Hvad driver DF's værdikriger Marie Krarup

VALGÅR:

Kommunalvalget begynder nu

Tæt på Henrik Sass Larsen

Kongemageren fra Vestegnen

50

Landsbyggerfonden runder et skarpt hjørne

I år runder Landsbyggerfonden 50 år i den almene sektors tjeneste. Siden politikerne oprettede fonden i 1967 er Landsbyggerfonden blevet brugt til at skabe bedre rammer for livet i det almene byggeri. Landet over støtter fonden fysiske og boligsociale tiltag, der er med til at sikre en god fremtid for beboerne.

Se mere om jubilæet på lbf50.dk

LANDSBYGGEFONDEN

28

34

50

60

TABU

Er det tabu for politikere at blive klogere?

8

PORTRÆT

Marie Krarup: Værdikrigreren fra DF

14

TEMA

5 måder Facebook har ændret dansk politik

Politikerne bruger Facebook til at mobilisere, til dialog, til at gå uden om medierne og til bastante meldinger.

16

Her er Facebook-mestrene

Stor analyse af politikernes Facebook-aktivitet.

22

FOTOREPORTAGE

Det andet Christiansborg

Kom med bag kulisserne på det politiske slot.

28

PORTRÆT

Henrik Sass Larsen: Kongemageren fra Vestegnen

34

ISLAMKRITIK

»Jeg cykler aldrig alene gennem Urbanplanen på Amager mere...«

Interview med Lars Aslan Rasmussen og Yildiz Akdogan

40

GENERATIONSKLØFT

Mao og mobiltelefoner

Spiller alder en rolle for politikerne.

46

INTERVIEW

"Vi har kun et liv"

Claus Bindslev og Fair Fishing har sat alt ind på at lære pirater i Somaliland at fiske.

50

LIGESTILLING

Hvorfor er kun hver 9. borgmester kvinde?

58

KOMUNALVALG

Dansk Folkepartis borgmesterdrømme

60

KLUMME

Stå på lobbyistens kommunale valgbus

65

© **Altinget: magasin**
er udgivet af netavisen Altinget

ANSVARSHAVENDE CHEFREDAKTØR
Rasmus Nielsen

MAGASINREDAKTØR
Mads Bang

REDAKTION
Anders Jerking, redaktionschef
Amalie Bjerre Christensen
Carsten Terp Beck-Nilsson
Cecilie Gormsen
Emma Qvirin Holst
Erik Bjørn Møller
Erik Holstein
Frederik Tillitz
Hjalte Kragestein
Kasper Frandsen
Kim Rosenkilde
Klaus Ulrik Mortensen
Lasse Lange
Lise-Lotte Skjoldan
Lærke Cecilie Lindegård
Mette Viktoria Pabst Andersen
Michael Hjöllund
Morten Øyen
Ole Nikolaj Møbjerg Toft
Søren Elkrog Friis
Søren J. Damm
Tøke Gade Crone Kristiansen
Tyson W. Lyall

KLUMME
Susanne Hegelund og Peter Mose

RESEARCH
Christian Mølgaard
Nikita Selvig
Martin Lyngbæk Olsen
Jeppe Rohde Fransson
Susan Vendelbo Caspersen

GRAFISK DESIGN OG LAYOUT
Trine Münster-Swendsen/Media Movers

TRYK: Printconnect Aps

SALG, PRODUKTION OG DISTRIBUTION
Lasse Duus Rasmussen
duusrasmussen@altinget.dk

ANNONCESALG
NICHEHUSET
Bredgade 23
1260 København K
Tlf. 35 35 10 10
hej@nichehuset.dk
www.nichehuset.dk/altinget

ALTINGET
Ny Kongensgade 10
1220 København K
Tlf. 33 34 35 40

Altinget: magasin er beskyttet af dansk lov om ophavsret. Hel eller delvis kopiering, anden gengivelse eller videreanvendelse af materialet må kun ske efter aftale med Altinget. Det er herunder ikke tilladt at videredistribuere materialet elektronisk via e-mail.

FOTO

Forside:
Rasmus Flindt Pedersen/Altinget

Side 3
Rasmus Flindt Pedersen/Altinget
Malene Anthony Nielsen
Privatfoto/Fair Fishing

Side 6
Lars Helsinghof/Altinget

Side 8
Søren Bidstrup/Scanpix

Side 9
Olafur Steinar Gestsson/Scanpix
Søren Bidstrup/Scanpix
Olafur Steinar Gestsson/Scanpix

Side 10
Kasper Palsnov/Scanpix
Emil Hougaard/Scanpix
Rasmus Flindt Pedersen/Altinget

Side 13
Thomas Lekfeldt/Scanpix

Side 14
Martin Sylvest Andersen/Scanpix
Bax Lindhardt/Scanpix

Side 15
Steen Brogaard/Folketinget

Side 16
Thomas Lekfeldt/Scanpix

Side 17
Jeanne Kornum

Side 18
Thomas Lekfeldt/Scanpix

Side 20
Sophia Juliane Lydolph/Scanpix

Side 21
Thomas Lekfeldt/Scanpix

Side 24
Steen Brogaard/Folketinget

Side 26
Emil Hougaard/Scanpix
Henning Bagger/Scanpix

Side 28-32
Fotoreportage:
Rasmus Flindt Pedersen/Altinget

Side 34-37
Rasmus Flindt Pedersen/Altinget

Side 40
Pr-foto/Socialdemokratiet
Pr-foto/Socialdemokratiet

Side 42
Mads Nissen/Scanpix

Side 43
Mathias Løvgreen Bojesen/Scanpix

Side 44
Simon Læssøe/Scanpix

Side 46
Pr-foto/Venstre

Side 47
Olafur Steinar Gestsson/Scanpix

Side 48
Nils Meilvang/Scanpix
Pr-foto/Enhedslisten

Side 49
Ida Marie Odgaard/Scanpix
Keld Navntoft/Scanpix

Side 50-51
Privatfoto/Fair Fishing
Sigurjón Einarsson/Altinget

Side 56
Erik Refner/Scanpix

Side 57
Torkild Adersen/Scanpix

Side 58
Keld Navntoft/Scanpix
Pr-foto/Venstre

Side 60
Mathias Løvgreen Bojesen/Scanpix

Side 62
Nils Meilvang/Scanpix
Keld Navntoft/Scanpix

Side 65
Rasmus Flindt Pedersen/Altinget

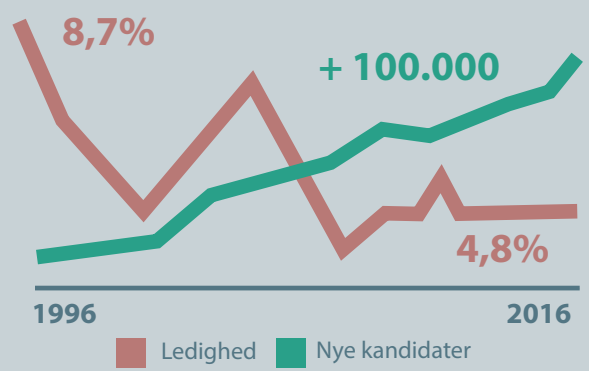
MYTEDRÆBER

HISTORIEN OM AKADEMIKERE ALLE BØR KENDE

1

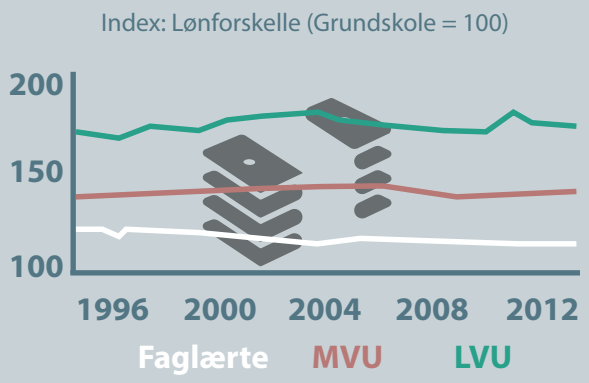
Universiteterne har fordoblet uddannelsen af kandidater. Samtidigt er ledigheden blevet halveret...

Kilde: Danmarks Statistik og Akademikernes ledighedsstatistik.

2

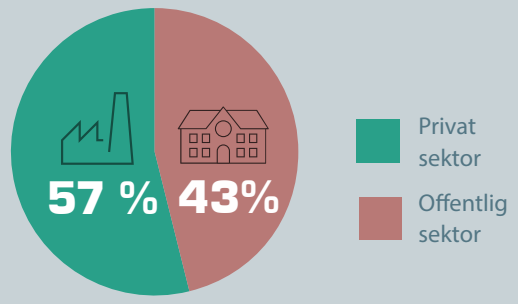
...akademikere kommer i gode jobs. Lønniveauet fastholdes...

Kilde: Finansministeriet 2016.

3

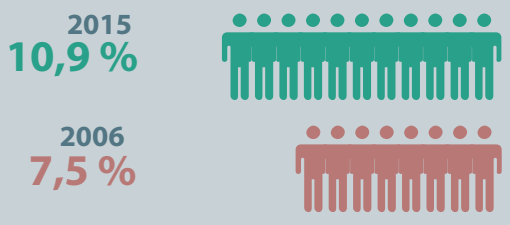
...vi ser i stigende grad, at akademikere arbejder i den private sektor...

Kilde: Danske Universiteter 2016.

4

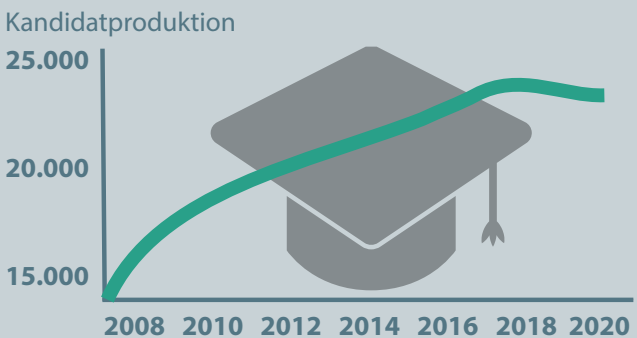
... men akademikere udgør kun en lille - om end stigende - del af arbejdsstyrken...

Kilde: Danmarks Statistik 2016.

5

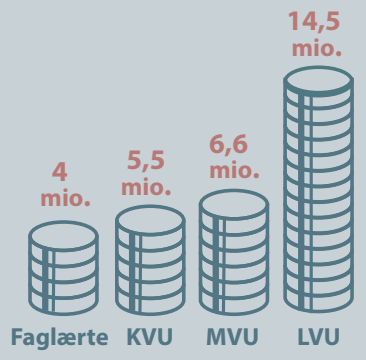
...og da optaget på universiteterne ikke er steget siden 2013, er der ikke risiko for, at vi uddanner for mange akademikere...

Kilde: KOT, Danmarks Statistik og egne beregninger.

6

...og husk, akademikere skaber betydelig værdi for det danske samfund i løbet af deres arbejdsliv.

Kilde: AE og Danmarks Statistik.

Kære læser

Velkommen igen til Altingets magasin.

Alle taler i disse år om 'disruption'. Meget forandrer sig, og mange forandringer sker hurtigt. I den politiske verden må man sige, at Facebook har disruptet forholdet mellem politikere, medier og vælgere. I dette magasin ser vi nærmere på, hvordan Facebook radikalt har forandret vilkårene for den demokratiske debat – på godt og ondt.

Vi ser også frem imod et af årets politiske højdepunkter: Kommunalvalget i november. Vil det denne gang lykkes DF at erobre en borgmesterpost – og vil det i år gå lidt bedre med ligestillingen i kommunalbestyrelserne?

Glæd dig også til et stort portræt af Socialdemokratiets stærke mand Henrik Sass Larsen og et portræt af DF's værdikriger Marie Krarup.

God læselyst.

Rasmus Nielsen
Chefredaktør

”

Det er vitaminer
for sjælen at hjælpe
andre videre.

*Ronnie Eriksson,
underdirektør i SKAT.
Mentor og medlem af Djøf siden 2011.*

Megen nytænkning er resultatet af et parløb

Uanset hvor du er i karrieren, har du erfaringer at give en anden. Og kan have gavn af en andens erfaringer. Enten som mentor. Eller som mentee.

Erfaringen viser, at både mentorer og mentees oftest får meget mere ud af et mentorforløb, end de forventer.

Djøf er en forening med 90.000 kompetente mennesker. Et unikt udgangspunkt for erfaringsudveksling og gensidig inspiration i tæt dialog med andre medlemmer.

Mentorprogrammer

- > Kort forløb
- > Langt forløb

Mentorkaffemøde

- > Kort samtale om en konkret problemstilling

Tilmeld dig på djoef.dk/mentor

Tænk længere

ER DET TABU FOR POLITIKERE AT BLIVE KLOGERE?

»Min frisør fik mig til at ændre holdning«

Man har et standpunkt, til man tager et nyt, sagde Jens Otto Krag. Politikerne får ofte tæsk i medierne og af politiske modstandere, når de ændrer syn på en sag. Men hvad sker der, når de skifter mening, og er det tabu at blive klogere i dansk politik?

Af Amalie Bjerre Christensen

A portrait of Ida Auken, a woman with short blonde hair, wearing a dark blue top, standing outdoors with a blurred cityscape in the background. Her hands are clasped in front of her.

Ida Auken

Folketingsmedlem for Radikale siden 2014.

Fra 2007-2014 for SF. Miljøminister 2011-2014.

Hvilken politisk sag har du ændret holdning til?

"Tidligere var jeg imod ideen om betalte rugemødre, og at man kunne betale for at låne et menneskes krop i ni måneder. Så oplevede jeg min frisør og hans mands forløb med rugemor. At se, hvor dedikerede de er, og at møde rugemoderen og høre hendes historie har forandret mit syn på sagen."

Er det lettere at ændre holdning som erfaren folketingsmedlem end som nyvalgt?

"Jeg tror, det er meget lettere med tiden, fordi folk så kender én. Man har nok en højere troværdighed, når befolkningen kender til ens arbejde over en længere periode."

Joachim B. Olsen

Folketingsmedlem for Liberal Alliance siden 2011.

Hvilken politisk sag har du ændret holdning til?

"Jeg var engang imod et forbud mod omskæring af drengebørn. Nu er jeg stor tilhænger af forbuddet. Efter jeg hørte et oplæg om det, skiftede jeg holdning, fordi det gik op for mig, at indgrebet var mere indgribende, end jeg var bekendt med."

Er det fair, at politikere får kritik, når de skifter mening?

"Kritik er berettiget, hvis man går til valg på én ting, men arbejder for noget andet efter valget. Man skal kunne forsvare, at det går i den retning, man synes, ting skal gå i."

Kristian Pihl Lorentzen

Folketingsmedlem for Venstre siden 2005.

Er det tabu at skifte mening?

"Ja, for vælgerne vil gerne kunne regne med det, man siger. Det kan være fornuftigt at ændre holdning, men man skal ikke gøre det for tit, for så bliver man irrelevant som politiker, fordi folk ikke ved, hvor de har én."

Hvilken politisk sag har du ændret holdning til?

"Jeg mente, at Silkeborgmotorvejen skulle gå i en nordlig linjeføring. Da jeg blev transportordfører, måtte jeg erkende, at hvis der skulle bygges en Silkeborgmotorvej, kunne det ikke blive den linjeføring. Det var der massivt flertal imod i Folketinget."

Frank Jensen

Københavns overborgmester siden 2010. Folketingsmedlem for Socialdemokratiet 1987-2007. Justitsminister 1996-2001.

Hvilken politisk sag har du ændret holdning til?

"Legalisering af hash. Omkring 2009 udviklede der sig en bandekrig mellem rivaliserende grupper. Medierne berettede, at bandekrigen i intensitet og dræbte overgik 90'ernes rockerkrig. Her blev det klart for mig, at vi havde brug for en lovændring, der kunne tage levebrødet fra banderne og sætte en

stopper for deres monopol på hashsalget og den utryghed og frygt, de spredte i gaderne."

Er det tabu at skifte mening?

"Nej, for mig er det vigtigt at turde skifte holdning, når der åbenlyst er noget, der kan gøres bedre. Som justitsminister var jeg meget bekymret for hashes skadelige virkning. Det er jeg stadig. Men med modellen, vi foreslår i København, får vi taget en milliardforretning fra banderne."

Christel Schaldemose

Medlem af Europa-Parlamentet for Socialdemokratiet siden 2006.

Er det lettere at ændre holdning som erfaren politiker, end hvis man er nyvalgt?

"Ja, når man har et længere politisk liv og større erfaring, kan man nogle gange bedre forklare, hvorfor man har taget et skifte. Men jeg tror ikke, det er afgørende, om man er en rutineret politiker."

Hvilken politisk sag har du ændret holdning til?

"I mange år mente jeg, stemmeretten skulle sænkes til 16 år. Jeg skiftede holdning, efter jeg havde haft en række debatmøder med unge mennesker, hvor flere sagde, at de ikke havde lyst til at stemme."

Claus Kvist Hansen

Folketingsmedlem for Dansk Folkeparti siden 2015.

kunne jeg ikke se mig selv i partiet mere."

Hvilken politisk sag har du ændret holdning til?

"Efter jeg havde forsøgt at blive folketingskandidat for Socialdemokratiet, indså jeg, hvad medlemsskaren og partiet egentlig mente om indvandring, EU og Muhammedtegningerne. Da stod det klart, at jeg var uenig, og så

Er det tabu at skifte mening?

"Ja, for det kan være forbundet med et prestigetab, og man skal ikke lukke øjnene for, at mange politikere er ærekære."

Mattias Tesfaye

Folketingsmedlem for Socialdemokratiet siden 2015.

man fordeler børnene, og det fungerer."

Hvilken politisk sag har du ændret holdning til?

"Det frie skolevalg. Som yngre mente jeg, at børn altid skulle gå i skole, hvor de boede. Også selvom det betød klasser udelukkende med børn, der ikke snakkede dansk i hjemmet. Det mener jeg ikke mere. Nu går mine børn i skole i en kommune, hvor

Er det tabu at skifte mening?

"Jeg ved ikke, om det er tabu. Men jeg tror, det dækker over, at når politikere bliver anklaget for at skifte holdning, har de faktisk ikke skiftet holdning. Men de er blevet tvunget til at erkende, at hvis de skal have indflydelse, må de gå på kompromis."

Flere gode år med skud i støvlen

Nordea-fonden støtter
Center for Sund Aldring

Nordea-fonden støtter projekter, som fremmer gode liv. Vi har ikke nogen færdig opskrift på det gode liv, men vi tror på, at det er noget, vi skaber sammen. Nøjagtigt som det er tilfældet med Center for Sund Aldring, der forsker i gener og hvordan menneskelig adfærd og livsstil påvirker vores helbred og livsforløb. Se mere på sundaldring.ku.dk eller nordeafonden.dk

**NORDEA
FONDEN**

Vi støtter gode liv

Værdikrigerens værnepligt

Dansk Folkepartis elitære stemme Marie Krarup er ikke bleg for dele sine skarpe holdninger, selvom de ikke altid er lige populære. Hun roses for sit intellekt, men hun kaldes også stædig, fordi hun insisterer på, at hun har ret.

Af Emma Qvirin Holst

Egentlig gad Marie Krarup slet ikke at være politiker, men da hendes søn satte sit liv på spil for at tjene sit fædreland, kom hun på andre tanker.

I efteråret 2010 blev Marie Krarup bedt om at stille op til Folketinget, men hun ville helst blive i sit job som gymnasielærer. Samtidig havde hendes søn besluttet sig for at tage til Afghanistan som soldat.

Marie Krarup får en klump i halsen, når hun tænker tilbage på den periode. Respekt for sønnens beslutning blev blandet med frygten for at miste ham. Og derfor kunne hun ikke tage sig selv seriøst, når hun ikke engang turde begive sig ind på Christiansborg – og opfylde sin forpligtelse, ligesom sønnen tjente sit fædreland.

"Der er trods alt ikke nogen, der skyder efter en på Christiansborg," siger Marie Krarup.

Sønnens beslutning førte til, at Marie Krarup stillede op til folketingsvalget i 2011, hvor hun blev valgt med lidt flere end 1.500 stemmer.

Krarup-arven

Efternavnet er kendt i dansk politik. Marie Krarup er datter af Søren Krarup,

der sammen med sin nu afdøde fætter Jesper Langballe i ti år udgjorde Dansk Folkepartis kendte præstefætre-duo. De stoppede ved valget i 2011.

Fætrene var det åndelige islæt i Dansk Folkeparti, og med afsæt i deres kristne værdier og teologiske baggrund prædikede de i dansk politik for at minimere antallet af muslimske indvandrere og EU's indflydelse på Danmark.

Den kamp fortsætter Marie Krarup.

"Der er ikke nogen tvivl om, at det er en kamp, hun har arvet, og det gælder også for mit eget vedkommende. Vores fædre har givet os en stafet videre," siger Christian Langballe, der er medlem af Folketinget for Dansk Folkeparti og er søn af Jesper Langballe.

Søren Krarup har selv kaldt tiden i Folketinget sin værnepligt, og den opfattelse lever videre i hans datter. Årsagen til denne tankegang skal måske findes i Vilhelm Krarup. Søren Krarups far og Marie Krarups bedstefar var frihedskæmper under 2. Verdenskrig. Tanken om at tjene sit fædreland har sidenhen levet videre i Krarup-familien.

"Det er helt klart en arv, og det lever videre i min søn, som var i Afghanistan. Man går ind og påtager sig opgaven om at føre Danmark videre," siger Marie Krarup og tilføjer:

"Man skal være til gavn for landet og sin familie. Det er meningen med livet, og det kan man slet ikke komme udenom. Det er en forpligtelse. Man er ikke kun til for at have det sjovt."

Kontroversiel værdikriger

Der er ikke megen tvivl blandt kollegaerne på Christiansborg, om at Marie Krarup er sin fars datter. De tænker ens på de fleste områder og har den samme skarpe facon. Ligesom sin far er Marie Krarup ikke bleg for at dele sine holdninger, selvom de til tider vækker stærke reaktioner blandt danskerne.

Senest har hun gjort sig bemærket, da hun sagde, at EU er en større trussel for Danmark end Putin og Rusland. Det var mange uenige

»Det var fuldstændig rystende og idiotisk. Det er så deprimerende, at folk er så dumme.«

Marie Krarup

Medlem af Folketinget, Dansk Folkeparti

5 udtalelser, der har vakt opsigt

Hilsner i New Zealand

"Efter ritualen fik vi endelig lov til at hilse på officererne – men med næsegnidning – ikke håndtryk. Jeg skal hilse og sige, at man føler sig som en idiot, når man tvinges til at gnide næse med 10 europæisk udseende søofficerer."

6. marts 2013 i Berlingske efter udvalgsrejse til New Zealand

Islam og vold

"Islam er vold. Moderate muslimer er ikke problemet, men selv de kan blive ekstremister over tid. I islam er det okay at tæske sin kone. Det er okay at dræbe dem, der ikke er muslimer. Det er det problem, vi står overfor."

1. november 2014 i Washington Post

Næstekærlighed

"De syriske flygtninge og børnene i Afrika er ikke mine næste. Det ville være vanvittigt at stille et krav om, at jeg skulle elske dem, for dem kender jeg ikke."

6. oktober 2015 i Kristeligt Dagblad

Revselsesret

"Men en gang imellem synes jeg faktisk, det kan være ok med en lille ørefigen eller et lille rap over fingrene, så forældrene kan tydeliggøre over for børnene, hvad der er rigtigt og forkert. Det kan jeg ikke se et problem i."

16. februar 2016 i Radio24syv om revselsesret

Putin

Mener du, at EU er en større trussel, end Putin er?

"Ja, for Danmark? Ja, det er der ingen tvivl om."

22. august 2016 i et interview med Mandag Morgen

»Jeg siger, hvad jeg mener. Og hvis det så starter en shitstorm, so be it.«

Marie Krarup
Medlem af Folketinget
Dansk Folkeparti

med hende i, og kritikken regnede ned over hende.

Hun blev sågar kaldt for landsforræder.

"Det var fuldstændig rystende og idiotisk. Det er så deprimerende, at folk er så dumme," siger Marie Krarup om reaktionerne.

Siden gymnasietiden har Marie Krarup interesseret sig for kommunismen og Sovjetunionen, som hun så som Vestens fjende indtil Berlinmurens fald. Det førte til, at hun uddannede sig som sprogofficer i russisk i 1987. Hun arbejdede derefter i Forsvaret i 14 år, hvoraf de tre sidste år var som assisterende forsvarsattaché ved den danske ambassade i Moskva.

Tiden i Rusland gjorde det tydeligt, at kommunismen for alvor var forsvundet, og landet ikke længere udgjorde nogen trussel. Derfor lagde Marie Krarup Rusland på hylden. I stedet kastede hun sig over religionsstudiet på Aarhus Universitet. Hun mente, at islam var blevet den nye trussel mod Danmark.

Religionsstudierne bragte Marie Krarup ind i klasseværelserne som gymnasielærer, og i 2007 begyndte hun at slå sine folder på Frederiksborg Gymnasium i Hillerød.

Interessen for Rusland ligger altså langt tilbage. Og i efteråret havde hun heller ikke lyst til at deltage i debatten om Rusland. Men nu er hun havnet i den alligevel, og hun holder standhaftigt fast, fordi hun mener, at hun har ret.

"Rusland-debatten er, ligesom flygtninge- og udlændingebatten var i 90'erne. Folk var helt uforberedte og

brugte ord som fremmedfrygt og racisme, hvis man sagde, at der ikke skulle være så mange fra muslimske lande i Danmark. Det har intet med fremmedfrygt og racisme at gøre, og det kan de fleste se i dag. Vi har faktisk haft ret, og sådan vil det også gå med Rusland-debatten," siger Marie Krarup og tilføjer:

"Og lige pludselig har alle altid ment det samme som mig."

Det krarupske gen

Mange af Marie Krarups kollegaer på Christiansborg er enige i, at hun besidder en stor viden om de områder, som hun har beskæftiget sig med, før hun blev politiker. Hun er lige nu Dansk Folkepartis gymnasieordfører og forsvarsordfører.

Det er den side af Marie Krarup, som mange på Christiansborg fremhæver som hendes styrke. Hun er intelligent, altid velforberedt og har argumenterne på plads.

Den anden side er hendes stædighed. Hun er overbevist om, at hun har ret, og derfor står hun også meget fast. Det karaktertræk kan de fleste kollegaer på Slotsholmen også nikke til. En politisk modstander tilføjer, at hun flere gange har oplevet Marie Krarup rulle med øjnene og tydeligt give udtryk for, at hun synes, at andre er på gal kurs.

BLÅ BOG Marie Krarup Soelberg

Født 6. december 1965 i Seem ved Ribe, datter af sognepræst Søren Krarup og husmoder Elisabeth Krarup. Gift med Jacob Soelberg og har to børn fra et tidligere ægteskab.

Hun har tre søstre: sognepræst Agnete Raahauge, der er redaktør på Tidehvervet, gymnasielærer Inger Krarup Brøgger og teolog og debattør Katrine Winkel Holm, der også sidder i Danmarks Radios bestyrelse. Winkel Holm har også stiftet Trykkefrihedsselskabet sammen med Lars Hedegaard.

Marie Krarup blev valgt første gang til Folketinget i 2011 og genvalgt i 2015. Hun er gymnasieordfører og forsvarsordfører.

Hun er uddannet gymnasielærer og har tidligere været sprogofficer.

»Jeg er pligttopfyldende over for sandheden. Hvorfor skulle jeg give op over for kritikken af islamiseringen? Stædighed bruger man normalt om folk, der holder for meget fast i noget, der ikke er behov for at holde fast i.«

Marie Krarup

Medlem af Folketinget

Dansk Folkeparti

Dansk Folkepartis politiske næstformand Søren Espersen uddyber:

"Hun har det der krarupske gen i sig, at hun i virkeligheden ved, hvordan det hele er, og hvordan det skal være. Men det kan godt ske, at man ikke altid har ret. Det kendetegner hele familien Krarup," siger Søren Espersen.

Spørger man Marie Krarup selv, handler det ikke om stædighed.

"Jeg er pligttopfyldende over for sandheden. Hvorfor skulle jeg give op over for kritikken af islamiseringen. Stædighed bruger man normalt om folk, der holder for meget fast i noget, der ikke er behov for at holde fast i," siger Marie Krarup.

Chokeret over DF

Før hendes far blev politiker, var han sognepræst i Seem, der ligger lige uden for Ribe. Søren Krarup nåede at udfylde det embede i 40 år, inden han i 2005 fuldstændigt helligede sig til arbejdet i Folketinget.

Det var også i Seem, at Marie Krarup blev født. Her voksede hun op i en kernefamilie med tre søstre og sin hjemmegående mor, der læste Danmarkshistorien højt for hende og hendes søstre. Familien sås meget med hendes fars familie, men ikke med morens familie. De var kulturradikale og kunne ikke lide Søren Krarups holdninger.

Der blev ikke vakt nogen politisk interesse hos Marie Krarup i de unge dage. Hun interesserede sig mest for det nationale, historien og kulturen.

Det var først under Muhammed-krisen i 2005, at hun overhovedet meldte sig ind i Dansk Folkeparti. Fire år efter, at hendes egen far var kommet i Folketinget.

"Dengang blev jeg klar over, at det eneste rigtige svar var et politisk svar. Et politisk svar, hvor man begyndte at forsvare ytringsfriheden på en eller anden måde – og man fik stoppet indvandringen. Så meldte jeg mig ind i Dansk Folkeparti," fortæller Marie Krarup.

Men første medlemsmøde var en skuffelse.

"Jeg fik bare et chok. De almindelige medlemmer af Dansk Folkeparti var slet ikke interesseret i den der store principielle debat, jeg var interesseret i. De var mere optaget af, at indvandringen koster mange penge," siger Marie Krarup.

Mødet med de medlemmer i Dansk Folkeparti illustrerer også, at Marie Krarup tilhører en mere elitær del af partiet, der udelukkende udtaler sig om værdipolitik og lader resten af partiet forholde sig til fordelingspolitik.

Hun kom i øvrigt aldrig igen efter det medlemsmøde.

Har lært spillereglerne

Det var først i efteråret 2010, at Marie Krarup igen skuede mod Dansk Folkeparti. Partiet ønskede, at en af Krarup-døtrene skulle overtage deres fars plads. Det var der bare ingen af dem, der havde lyst til.

Men partiet blev ved at forsøge. Pilen pegede på Marie Krarup, der rent praktisk havde lettest ved at løfte tjansen, fordi hendes børn var voksne, og hun kunne få orlov fra sit arbejde.

Problemet var bare, at hun var rigtig glad for sit arbejde som gymnasielærer. Det var et job, hvor hun følte, at hun var til gavn for sit land, når hun sørgede for at give danske unge faktisk viden om samfundet og religioner.

"Jeg havde lige opdaget, at jeg var ret godt til at være lærer. Men det var ikke det samme, som at jeg ville være god til at være i politik," siger Marie Krarup.

Hun endte med at gøre forsøget alligevel, og ifølge Søren Espersen har hun siden starten i Folketinget gennemgået en hurtig udvikling. Hun er blevet politiker – noget, som hendes far aldrig blev.

"Søren blev aldrig den store politiker i den forstand, at han havde en eller anden dybere foragt for, hvordan det fungerer på Christiansborg," siger Søren Espersen.

I starten havde Marie Krarup det på samme måde som sin far, men nu har hun lært spillereglerne. Hun fastholder sine værdier og holdninger, men hun accepterer også, at hvis man vil have indflydelse i det politiske spil, skal man også give sig og indgå kompromiser.

Noget andet har også ændret sig for Marie Krarup siden 2011. I 2014 blev hun gift med Jacob Soelberg. Det har givet hende en base med en større tryghed til at tage chancer og risikere upopularitet i det politiske arbejde.

"Det med, at alt skal være 3.000 procent på plads – en total kontrolfreak – det kan jeg nok slippe lidt mere nu, for jeg ved, at han nok skal være der, også selvom jeg begår en fejl," siger Marie Krarup.

Klar til at skifte Christiansborg ud

Dog er Marie Krarup ikke blevet mere politiker, end at hun glæder sig til at vende tilbage til gymnasiejobbet, der venter på hende, når tiden på Christiansborg er slut.

Hun stiller op til næste valg og vil gerne føre sine opgaver videre. Men hvad der skal ske bagefter, ved hun ikke.

"Jeg har job ved siden af, som jeg synes er så spændende, så jeg ikke har behov for at holde fast i Christiansborg," siger Marie Krarup.

Begejstringen for jobbet som gymnasielærer betyder også, at hun ikke vil tøve med at smutte, hvis Dansk Folkeparti indtræder i regering på samme vis som Liberal Alliance og begynder at tale med to tunger, som hun siger.

"Hvis mit parti havde lavet en Liberal Alliance, hvilket er bimplende vanvittigt, var jeg nok skredet," siger Marie Krarup.

Værnepligten gælder først og fremmest sagen. ■

5 måder Facebook ændrer dansk politik

Sociale medier har indtaget en hovedrolle i den politiske samtale i Danmark. Altinget guider dig til de væsentligste måder, sociale medier ændrer dansk politik.

Af Tyson Lyall

Fra Anders Foghs løbetur med Facebook-vennerne i 2007 til Lars Løkkes Facebook Live-præsentation af regeringens helhedsplan i 2016. De sociale medier er på få år blevet en større og vigtigere platform for politisk interaktion og kommunikation.

Facebook er blevet den nye kaffe-maskine, som danskerne taler politik henover, mens politiske nyheder dag-

ligt fødes og dør på Twitter. Politikere taler til og med vælgerne, kritikerne og kollegaerne på de sociale medier. De fisker efter stemmer, søger inspiration og diskuterer.

I enkelte tilfælde erobrer politikerne mediedagsordenen med en kort opdatering på de sociale medier. Som når Inger Støjberg efter en biograftur bruger Facebook til at gå i flæsket

på en larmende gruppe drenge og når ud til over en million brugere. Eller når Margrethe Vestager får de etablerede medier til at skrive lange artikler om korte, kryptiske tweets fra regeringsforhandlinger.

Vi ser her på fem steder, hvor de sociale medier i dag er med til at definere dansk politik.

1

MOBILISERING

»Vi kan se, at vi kommer langt ud, når vi fører kampagner på de sociale medier – oftest meget længere, end vi kan komme med et debatindlæg i et dagblad.«

Rasmus Nordqvist, Medlem af Folketinget, Alternativet

2,6 mio.

Opslagene blev liket 2,6 millioner gange den uge.

VALGBOOMET I 2015

ANTAL LIKES AF POLITIKER-POSTS

ANTAL POSTS FRA POLITIKERE

Hvordan gør politikere likes og online venskaber til hjælpende valgkamps-hænder eller krydser på stemmesedlen?

Først og fremmest skal de skabe engagement og gå i dialog med brugerne, siger Benjamin Rud Elberth, ekspert i kommunikation på sociale medier.

Politikere kan flytte folk ud i det virkelige liv, hvis de konsekvent besvarer spørgsmål og tager dialogen.

"De mobiliserer i første omgang ved at tage brugerne seriøst," siger han.

Anders Fogh Rasmussen tager de første skridt herhjemme, da han i 2007 løber en tur med Facebook-vennerne. I 2011 spiser Helle Thorning-Schmidt morgenmad med ti Facebook-venner, mens Kristian Jensen byder udvalgte Twitter-følgere på frokost i 2015.

2015-valgkampen markerer samtidigt gennembruddet for Alternativet, som ifølge TV 2 bliver "valgets helt store vinder på Facebook". Partiet får under valgkampen langt flere følgere end de øvrige partier og har på valgdagen et større Facebook-følge end gamle partier som Konservative, SF og Radikale. Ifølge politisk ordfører Rasmus Nordqvist er Alternativet netop skabt for at nedbryde grænserne mellem politik og folket. Her er de sociale medier afgørende.

"Hvis ikke vi havde haft Facebook, havde vi været nødt til at opfinde det," siger han. Han forklarer, at når Alternativet bygger bro fra og til Christiansborg, skal brugerne på de sociale medier altid høres.

»Vi forsøger så vidt muligt ikke at gøre kommunikationen passiv, men også at spørge: Hvad kan man gøre? Vi beder om folks holdninger og meninger. Vi forsøger at sætte gang i refleksion og skabe dialog.«

Rasmus Nordqvist

Medlem af Folketinget, Alternativet

2

DET DIGITALE FORSAMLINGSHUS

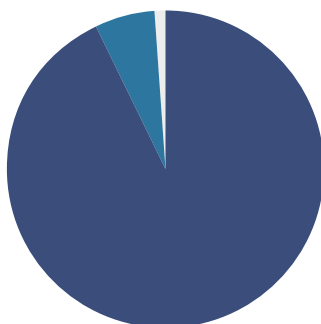
»Folk får skrevet noget, som ikke er i orden. Når de så oplever, at der er et menneske bag, som svarer, så kan de godt se, at de også har overtrådt deres egne grænser.«

Joachim B. Olsen
Medlem af Folketinget, Liberal Alliance

DIALOG ELLER TALERSTOL

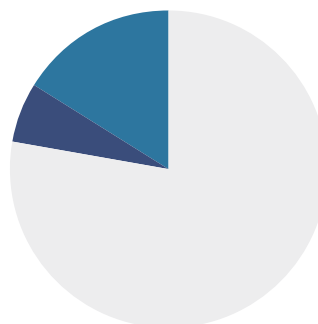
Der er stor forskel på, hvordan politikerne og vælgerne bruger Facebook. Politikerne svarer i gennemsnit på hver 16. af deres posts i 2016.

POLITIKERNES AKTIVITET

■ Egne post ■ Svar på kommentarer

VÆLGERNES AKTIVITET

■ Svar på kommentarer ■ Kommentarer til andre

Det er ikke længere nok for politikerne blot at være til stede på de sociale medier.

Hvis de vil flytte noget, skal de også være oprigtigt nysgerrige, forklarer Benjamin Rud Elberth. Et godt eksempel er Liberal Alliances Joachim B. Olsen.

Joachim B. Olsen går nemlig i dialog med sine følgere. En gang imellem tager han også slagsmålene med dem. I 2011 ender det i en ophedet diskussion, efter han på Facebook har linket til en artikel om julehjælp med tilføjelsen: "Jeg brækker mig".

Debatten udvikler sig i kommentarfeltet, hvor Joachim B. Olsen er med.

"Hvis der er mennesker i Danmark, der ikke har råd til at holde jul, så er det selvforskyldt!" skriver han blandt andet.

LA-politikerne forbindes med polemik på de sociale medier. Han ser dem som afgørende værktøjer i sit arbejde. Og her er det værdien af dialog, han nævner først.

"Som politiker bliver man klogere af de sociale medier. De tilbyder et rum for inspiration, input og interaktion," forklarer Joachim B. Olsen.

Når han kan opsnappe argumenter og tage med videre, bliver gevinsterne ved tilstedeværelsen større end omkostningerne. Når han samtidig får online-relationer, som bliver til "virkelige" venskaber – som fx med økonomen Lars Christensen – er det ifølge politikerens indsatsen værd.

»Hvis de sociale medier havde inspireret folk til også at være lige så hadefulde uden for de sociale medier, så havde omkostningerne været større end gevinsterne. Men det er heldigvis ikke tilfældet.«

Joachim B. Olsen
Medlem af Folketinget, Liberal Alliance

3

DU ER DIT EGET MEDIE

I august 2016 har statsminister Lars Løkke Rasmussen (V) en helhedsplan, han gerne vil fortælle danskerne om. Direkte.

Ikke i TV-Avisen, direkte på News eller i et interview med Jyllands-Posten eller Politiken. Han sender direkte fra Marienborg til Facebook.

Et naturligt skridt videre ad den vej, som Margrethe Vestager satte kursen for tre år før. I 2013 tweeter hun direkte fra Finansministeriet et billede med teksten "Done!"

På billedet ses finansminister Corydon og skatteminister Holger K. med partitoppen fra Konservative og Venstre. SRSF-regeringen har indgået en finanslovsaftale med blå blok, og Vestager har netop breaket en stor politisk nyhed til sine Twitter-følgere.

Vestager er ifølge Benjamin Rud

Elberth den første danske politiker, som "går til journalisterne - uden at gå til journalisterne".

"Hun sætter et nyt medie billede i Danmark. Hun er den første, som forstår, at medielandskabet er mere end blot klassisk journalistik."

Men hvis Margrethe Vestager er frontløber, så er Lars Løkke den første, som forstår at bruge medierne på tværs som sin egen kontrolpult.

"Lars Løkke er om nogen blevet en digital taktiker. Man kan kalde ham den største tværmediale taktiker, vi har i Danmark. Han formår at bruge de rigtige medier på de rigtige tidspunkter," siger Benjamin Rud Elberth.

»Vi skal også lære, at ligesom i et forsamlingshus er det mennesker af kød og blod, vi taler til, når vi skriver til hinanden på de sociale medier. Det er ikke papfigurer, som hårde ord preller af på. Vi skal vise respekt for hinanden og hinandens holdninger.«

Lars Løkke Rasmussen
Statsminister, Venstre

200.000

200.000 synes godt om Lars Løkke på Facebook. Det er godt 30.000 færre end dagbladet Politiken.

»Facebook giver mig mulighed for at være i direkte kontakt med folk hele tiden. Jeg kan få en fornemmelse af, hvad der optager dem, og jeg kan få lov til at nuancere mine holdninger, bedre end 30 sekunders tv-klip ofte giver mulighed for.«

Lars Løkke Rasmussen, Statsminister, Venstre

4

DEN KONTANTE VÆRDIUDMELDING

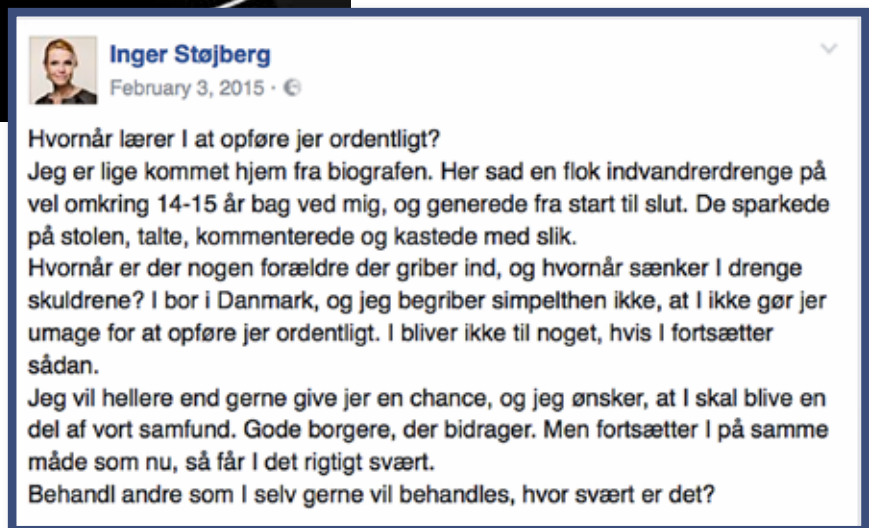
»Jeg er mest træt af de der underbuksemænd, som bare sidder og hælder en skidtspand ud. Indimellem kommer der også lige en trussel med oveni. Det er sådan nogle underbuksemænd, som sidder bag deres skærm.«

Inger Støjberg
Udlændinge- og integrationsminister
Venstre

37.000

Inger Støjbergs biograf-opslag er delt 2.204 gange, har fået 37.000 Facebook-brugere til at reagere. Og er kommenteret mere end 8.500 gange.

”Hvornår lærer I at opføre jer ordentligt?” indleder Inger Støjberg et Facebook-opslag en sen aften i februar 2015.

Hun har været en tur i biografen og føler sig under filmen "American Sniper" generet af en gruppe drenge. Støjberg skriver derfor et kritisk oplæg stilet til drengene og deres forældre.

"I bor i Danmark, og jeg begriber simpelthen ikke, at I ikke gør jer umage for at opføre jer ordentligt. I bliver ikke til noget, hvis I fortsætter sådan," lyder det blandt andet i oplysningen.

Morgenen efter er hendes telefon fyldt med beskeder og ubesvarede opkald. Hun bliver nervøs. "Hvad er der sket," tænker hun og frygter det værste. Der er sket det, at Inger Støjbergs opdatering på få timer er

'gået viralt' – læst, delt og kommenteret af mange tusinde mennesker. På få uger når den ud til over en million Facebook-brugere.

Inger Støjberg sætter med en kort tekst – skrevet på få minutter – gang i en debat, som få læserbreve eller avisklummer har gjort det de senere år. Hun starter en debat om generaliseringer, dannelse, pligter og integration, som når langt ud over Facebook. Derfor er hun stadig glad for opdateringen.

"Jeg fik flere hundrede mails fra buschauffører, kontrollører, vagter, lærere osv., som oplevede det samme. Det fik sat en god debat i gang."

»Der er godt og dårligt at sige om Facebook. Det gode er, at man uhindret kan kommunikere med en stor del af befolkningen.«

Inger Støjberg
Udlændinge- og integrationsminister
Venstre

5

DET NYE KULD POLITIKERE

Mattias Tesfaye siger selv, han ikke ved, hvad der foregår på Facebook.

Han har ikke en personlig Facebook-profil, og han følger ikke med i, hvad andre politikere skriver.

Men han administrerer en Facebook-side om politikeren Mattias Tesfaye. Som mere end 41.000 mennesker "synes godt om".

Og ifølge Benjamin Rud Elberth er Tesfaye ekstraordinært god til Facebook. Tesfaye har en af de stærkeste grundfortællinger i Folketinget, og det eksekverer han flot på de sociale medier, lyder vurderingen.

"Han har fandme siddet ude i skurvognen. Han kan sproget. Han ved, hvad de sidder og taler om ude på byggepladserne. Den retorik tager han med sig ind på Facebook," siger Benjamin Rud Elberth.

Sammen med politikere som Joachim B. Olsen og Peter Hummelgaard er Mattias Tesfaye ifølge Benjamin Rud Elberth en af dem, som helt naturligt gør sig godt på sociale medier. De har derfor en autenticitet, som ikke kan kopieres.

Ifølge Mattias Tesfaye selv er sociale medier et vigtigt politisk arbejdsværktøj. Ikke på grund af kommunikationsmulighederne udadtil – snarere på grund af kommunikationen den modsatte vej.

"Hvis man følger mig på Facebook, så kan man ikke bare høre om, hvad jeg pusler med politisk. Man kan også påvirke det og være en del af det," siger han.

»Facebook fungerer som en geigertæller, hvor jeg kan måle, hvad der rører sig i folkedybet. Folk skriver til mig, og jeg svarer tilbage. Jeg har en regel om, at jeg svarer tilbage på alle de beskeder, jeg modtager. Det bruger jeg mindst en time om dagen på.«

Mattias Tesfaye

Medlem af Folketinget, Socialdemokratiet

»Det er mit arbejde at forsøge at fange, hvad folk oplever som problemer, og hvordan de oplever, at samfundet fungerer. Det er Facebook min primære indgangskilde til.«

Mattias Tesfaye, Medlem af Folketinget, Socialdemokratiet

12.000

I 2014 skrev Mattias Tesfaye et opslag om en ordblind, som er delt mere end 12.000 gange.

FACEBOOK MESTRENE

Johanne Schmidt-Nielsen fra Enhedslisten og Peter Skaarup fra Dansk Folkeparti er mestre udi to forskellige discipliner på Facebook. Ny stor analyse viser, hvem der er bedst i den brede debat: **Brobyggere** – og hvem der kan få støtterne til tasterne: **Holdlederne**. Netværkskommunikation handler ikke om, hvem der får flest likes – men om at ramme de rigtige målgrupper, enten i egen vælgerbase eller hos andre.

Af Tyson Lyall og Mads Bang

Viser Facebook, hvad vi stemmer?

Der er langt fra de godt 150.000, der synes godt om Johanne Schmidt-Nielsen på Facebook, til de 40.725 stemmer, hun fik ved valget i 2015. Men der er en sammenhæng. For når brugerne liker, deler og kommenterer, så flytter de lige så stille deres kryds. Og det kan faktisk være en indikation på, at de er ved at flytte deres kryds.

"Forskningen kan ikke sige noget helt entydigt om det endnu. Men vi arbejder på en forskningsartikel, som peger på en sammenhæng mellem, hvad vælgerne liker, og hvad de stemmer," siger Jakob Bæk Kristensen, digital analytiker i analysehuset Analyse & Tal.

Ekspert i politisk kommunikation på sociale medier Benjamin Rud Elberth peger på, at nogle af teorierne bag modellen blev brugt af Barack Obama allerede for otte år siden.

"Formodningen om, at hvis du først kan få folk til at like noget og senere dele noget og måske senere give fem dollars, leder frem til, at de måske stemmer på dig, er her forsøgt sat på formel," konstaterer Benjamin Rud Elberth.

Netværkspolitik

Modellen, som beregner politikernes placering, ser ikke blot på, hvor mange der synes om et opslag eller

delers det. Modellen indeholder alle aktive handlinger, der udspringer af et opslag. Den tager højde for kommentarer, hvem der liker eller svarer på de kommentarer samt hvilke venner, der deler kommentaren eller er tagget i den.

"Det handler ikke kun om, hvad du gør lige nu, men om hvem du taler med, og hvor de går hen bagefter, hvem de kender og taler med," forklarer Jakob Bæk Kristensen.

På den måde spreder nogle politikere deres budskaber som ringe i vandet. Enten bredt til vælgere på tværs af partier, Brobyggerne, eller til partiets eget bagland, Holdlederne. Begge dele er vigtige, lyder vurderingen fra Benjamin Rud Elberth.

"I gammeldags kommunikation sendte du en pressemeddelelse. Her klæder du dine digitale ambassadører på, og så agerer de i deres netværk, og på den måde kan man nå bredt ud eller til en bestemt gruppe," siger han.

Men hvad er bedst. At være en god holdleder eller debattør?

"Det er svært at sige. Erfaringsmæssigt er det at have styr på sit eget parti meget vigtigt. Men de mindre oprørspartier, som skal have ny vælgertilslutning, er nødt til at gå ud og i clinch med andre for at få nye vælgere," siger Benjamin Rud Elberth.

Nyt i Danmark

Metoden er speciel i en dansk kontekst, og ifølge Benjamin Rud Elberth kan det være med til at øge bevidstheden om, hvordan Facebook har indflydelse på vælgervandringerne.

"Det er første gang, at nogen måler på folks politiske adfærd i forhold til, hvordan de klikker og agerer. Det siger potentielt meget mere end en meningsmåling. Hvis du måler på folks adfærd, så kan man ikke tage fejl," siger Benjamin Rud Elberth.

Han understreger, at Facebook og sociale medier trods en stor betydning stadig ikke kan stå alene. Han peger på Özlem Cekic, som er god til at nå bredt ud på Facebook og ville være højt på listen, hvis hun stadig var politiker.

"I virkeligheden er Özlem Cekic et eksempel på en politiker, som har knækket Facebooks kode. Men hun blev ikke genvalgt," siger Benjamin Rud Elberth. Han mener ikke, man kan blive valgt alene på grund af Facebook.

"Men vi ser politikere, der taber valg, fordi de ikke kan bruge sociale medier," konstaterer han.

Han tilføjer, at man allerede i efteråret vil se kommunalpolitikere, der mere professionelt bruger data til at finde ud af, hvilke temaer der flytter likes lokalt.

KIOL Executive

Kursus i Offentlig Ledelse for ledere på højt niveau

En toplederuddannelse med:

- Nyeste viden, metoder og refleksionsrum
- Masterclasses med markante topledere og eksperter
- Stærkt ledernetværk med syv ligestillede offentlige ledere

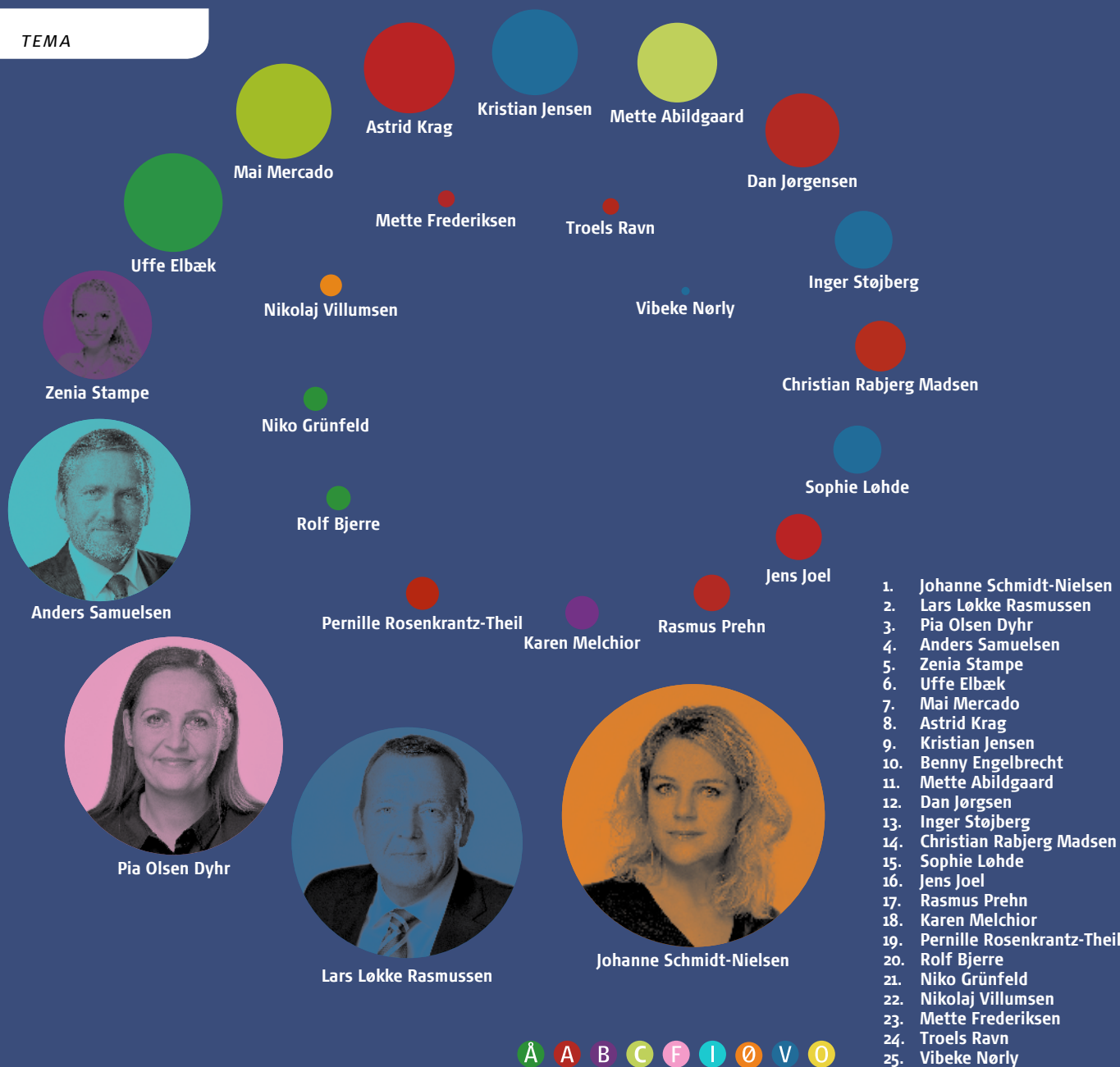
Kiol består af 28 mødedage fordelt over 2017/18 med ophold på internationalt universitet, Harvard eller UC Berkeley.

Læs mere på www.kiol.dk hvor du også finder information om ansøgningkriterier, pris, referencer mv.

Nyt hold starter september 2017

**KIOL ET STÆRKT
ALTERNATIV**

KIOL
EXECUTIVE

De bedste Brobyggere

Top fem over de politikere, der når bredest ud og diskuterer politik på tværs af partiskel, rummer to røde, to blå og en radikal. Og listen viser ifølge Benjamin Rud Elberth nogle af dem, som går meget direkte ind i debatterne gennem Facebook.

"Det er dem, der er mest aktive debattører, og dem, der tør gå direkte i clinch med deres modstandere. De er ikke bange for at tage livtag med andre politikere," siger Benjamin Rud Elberth om listen.

Han forklarer, at top fem Brobyggerne for eksempel rent teknisk "tagger" de politiske modstandere, som de skriver om i opslagene. Det er en

invitation til debat. Andre politikere, skriver om andre i stedet for direkte til dem, og så kommer man ikke lige så bredt ud.

Samtidig afspejler partiernes kommunikation på Facebook også deres værdigrundlag og tilgang til politikudvikling.

"De Radikale åbner for eksempel op for debatten og skriver: Giv os dit bud på en løsning," siger Benjamin Rud Elberth.

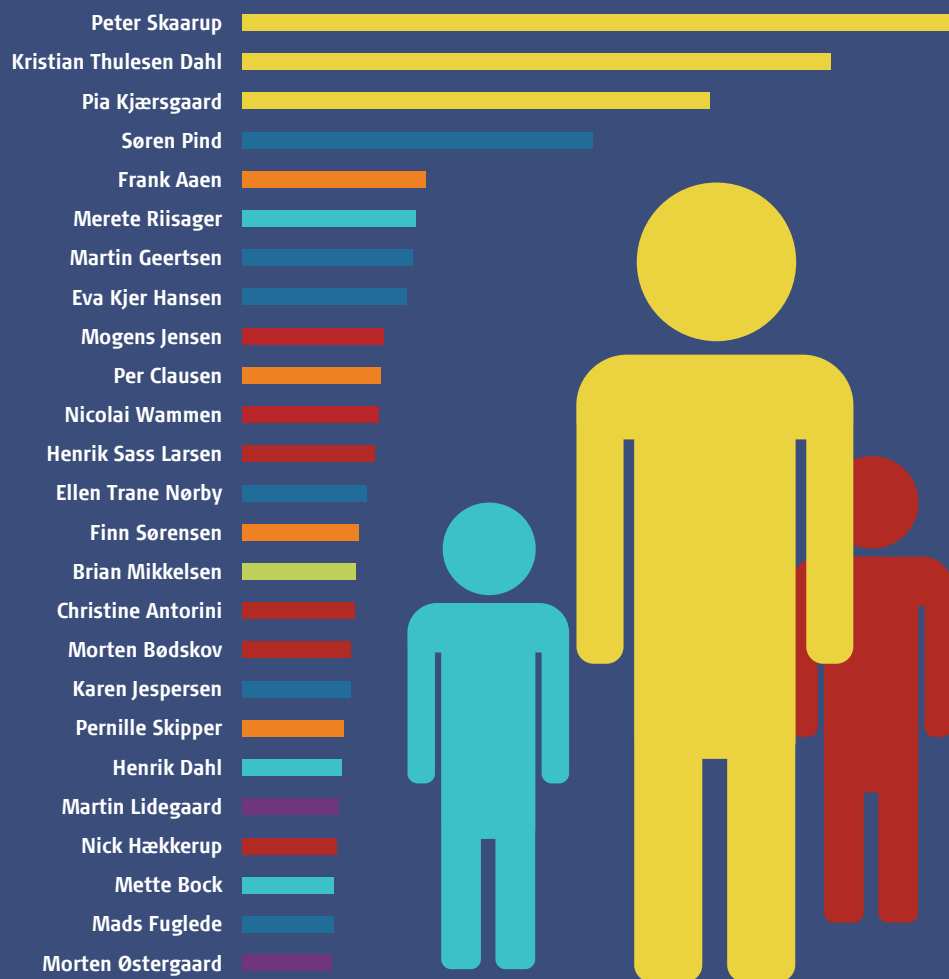
Derfor mener Benjamin Rud Elberth også, at især Uffe Elbæk burde gå efter at nå længere op på listen.

"Uffe Elbæk er meget aktiv, men han henvender sig ikke direkte

til dem, han skriver om. Med den platform han har, så burde han ligge i top, men han er ikke så dialogssøgende," siger Benjamin Rud Elberth.

Det er dog ikke nok, at den enkelte politiker går i dialog med sine modstandere.

"Man kan ikke blive en god debattør, hvis alle ens venner agerer i ekkokamre. For eksempel kan Joachim B. Olsen godt være en god Brobygger selv, men hvis alle hans venner og følgere er Holdledere, så kan han ikke komme i top på listen," siger Jakob Bæk Kristensen, digital analytiker hos Analyse & Tal.

OM ANALYSEN

Analyse & Tals SoMe-brobyggermodel

Brobyggermodellen kortlægger politikeres netværk i det danske medie- og politik landskab på Facebook.

Analyse & Tal og Nextworks Facebook database indsamler løbende data fra 378 politikersider og 116 mediesider på Facebook. Brobyggermodellen kortlægger alle interaktioner på siderne – dvs. likes, kommentarer, kommentar-likes, replies, reply-likes, tags osv.

En høj Brobygger-score betyder, at en aktør bygger bro mellem forskellige politiske partier – både politikere og vælgere. Dvs. at politikeren har et Facebook-netværk, der strækker sig ud over eget parti. Jo højere en politiker scorer i brobyggermodellen, jo bedre er hun forbundet til andre partier end sit eget.

En politiker med en høj Holdleder-score har et Facebook-netværk, som er mere koncentreret omkring eget parti og egne vælgere, end de er i dialog med andre partier.

Brobyggermodellen bygger på analysekonceptet "Attention triggers", som er en digital metode til at måle politisk observans på Facebook. Metoden er udviklet af Analyse & Tal og NextWork.

Data er rensat for privat information: De fleste politikere har åbne profiler, så aktiviteten kan samles i en database.

SAMARBEJDSPARTNERE

HVORFOR HEDDER DET BROBYGGERMODELLEN?

"Det bygger på en forestilling om, at den demokratiske samtale starter, når man anerkender for eksempel politiske modstandere og går i dialog. Det kan godt være at man råber, og der er konflikter. Men det er basen, hvorpå man kan begynde en konstruktiv samtale," siger Jakob

Bæk Kristensen, digital analytiker hos Analyse & Tal og tilføjer:

"Men når vi ser de shitstorms og tilsvininger, der er på Facebook, er det tydeligt, at vi har brug for at blive bedre til at føre digitale demokratiske samtaler."

De bedste Holdledere

Dansk Folkeparti har sat sig tungt på de tre øverste pladser på listen over politikere, der er gode til at bruge Facebook til at nå egne støtter. Vi kalder dem Holdledere, for det handler både om at vise fælles holdninger og mobilisere medlemmerne, når Peter Skaarup skriver om en kriminel udlænding, han mener, bør udvises, og slutter med: "Er du enig? Del gerne!" Det har mere end 2.200 af Skaarups følgere valgt at gøre. Det er en meget direkte måde at samle baglandet om DF's mærkesager.

"Det optimale for et parti er at have styr på sit eget meningsfællesskab eller ekkokammer. Så alle ved,

hvad man mener. Det handler om at klæde sine egne sympatisører på til at vandre ud i andres kommentarfelter og overbevise dem," siger Benjamin Rud Elberth.

Han peger på, at Dansk Folkeparti på Facebook følger en opskrift, partiet har haft held med tidligere, da partiet lancerede Pias Ugebrev, der uge efter uge var DF-stifterens direkte kontakt med medlemmerne.

At Peter Skaarup er bedst til den disciplin, overrasker ikke Benjamin Rud Elberth.

"De knuselsker ham jo. Når han skriver noget, så liker hans følgere alt, hvad han laver," siger Benjamin

Rud Elberth, som forklarer, at Peter Skaarup og de andre DF-topfolk er gode til at få deres følgere til at bakke op.

"Dansk Folkeparti bruger tit formuleringen: "Del, hvis du er enig". De bruger Facebook til at bekræfte deres meningsfællesskab i, at Dansk Folkeparti er på rette vej," siger Benjamin Rud Elberth.

LÆS MEGET MERE

Dyk ned i analysemetoden og tallene bag på altinget.dk

Johanne Schmidt-Nielsen, Enhedslisten

HVAD GØR DU FOR AT APPELLERE BREDT MED DINE OPDATERINGER?

"Jeg skriver faktisk bare om det, der optager mig. Ofte lange og voldsomt nørdede opdateringer. Det ville kommunikationseksperter sikkert advare imod."

"Men det er min oplevelse, at de omkring 150.000 følgere på min side netop godt kan lide, at siden ikke er styret af pressemedarbejdere, og at der ikke ligger en eller anden stor strategi bag. Det er bare mig, der skriver om, hvad jeg synes, er vigtigt."

"Jeg gør mig umage med at få svaret derinde. Ikke alle, men en del. Det, tror jeg, er en af årsagerne til, at der er stor aktivitet på siden."

HAR DU NOGEN FORM FOR TOMMEFINGERREGEL I FORHOLD TIL OPDATERINGER PÅ FACEBOOK?

"Jeg skriver både korte opdateringer og opdateringer på mere end en side. Nogle gange om forhold, som alle kan relatere sig til. Andre gange om en eller anden detalje."

"Men jeg gør mig naturligvis altid umage med at kommunikere i et sprog, som alle forstår. Uanset om jeg skriver på Facebook, står i en pensionistklub eller udtaler mig til radioavisen."

ER DER EMNER ELLER FORHOLD, DU VÆLGER FRA ELLER TIL I DIN KOMMUNIKATION PÅ FACEBOOK?

"Der er emner, som jeg ved, vil frembringe mange voldsomme reaktioner, og hvor tråden derfor også kræver mere opmærksomhed end normalt, fordi trusler og tilsvinger skal slettes. Det er særligt udlændingepolitik og ligestilling. Men det får mig jo ikke til at droppe at skrive om de to yderst relevante emner."

HAR DU EN FORETRUKKEN FACEBOOK-POST FRA 2016 – OG I SÅ FALD HVORFOR?

"Jeg skrev en opdatering om Langkaer Gymnasium og rektorens beslutning om at sortere eleverne på baggrund af etnicitet. Jeg var selv i tvivl om, hvad der var rigtigt og forkert i den sag. Og det skrev jeg. Der blev taget utrolig godt imod, at jeg åbnede op for tvivlen."

"Den opdatering viste, hvad de sociale medier kan, når de er bedst, fordi der faktisk blev samtale. Og formålet i samtalen var ikke at vinde eller smadre løs, men nysgerrigt at blive klogere."

Peter Skaarup, Dansk Folkeparti

HVAD GØR DU FOR AT APPELLERE TIL DINE FØLGERE MED DINE OPDATERINGER?

"Mit fokus er altid DF-politik, og hvis det når bredt ud, er det en god ting. Som tidligere rets- og udlændingeordfører og formand for retsudvalget skriver jeg ret ofte om retspolitik og udlændingepolitik. Begge områder kan få mange til tasterne."

"Jeg opfordrer ofte mine følgere til at dele og vise, om de er enige eller uenige. Det er et fint barometer, synes jeg."

"Jeg holder nogle gange en spørgetime, som jeg annoncerer en dags tid inden. Her lader jeg ofte mine følgere selv bestemme emnerne. Det er ofte meget populært og hyggeligt – og jeg synes, at den direkte kontakt med følgerne er vigtig."

ER DER EKSEMPELVIS EMNER ELLER FORHOLD, DU VÆLGER FRA ELLER TIL I DIN KOMMUNIKATION PÅ FACEBOOK?

"I princippet ikke. I hvert fald ikke af politiske emner. Jeg deler nok ikke så meget om mit privatliv som andre, men det er et helt bevidst valg. Fordi jeg er politiker, betyder det ikke, at alle mine familiegemål skal eksponeres."

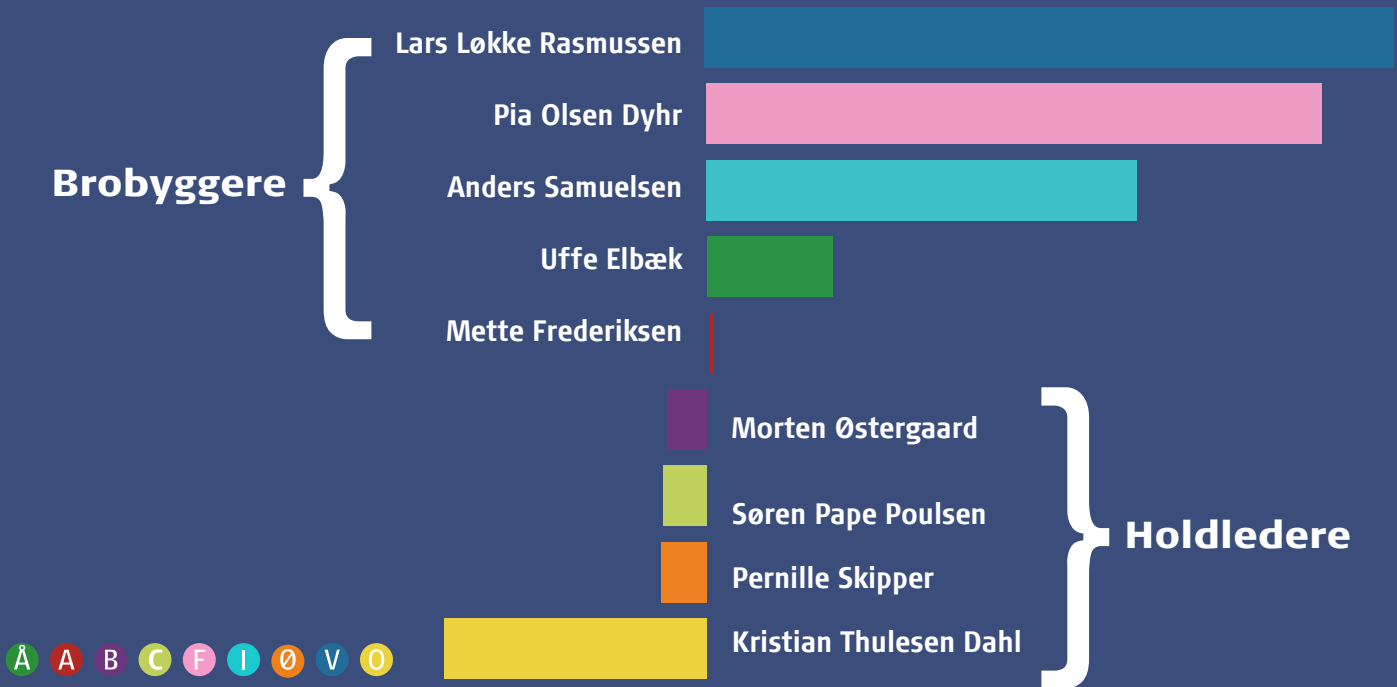
HAR DU EN FORETRUKKEN FACEBOOK-POST FRA 2016 – OG I SÅ FALD HVORFOR?

"Det er svært at vælge en, synes jeg. Jeg kan godt lide markante opslag, hvor der også er markante reaktioner fra folk – både positive og negative – så længe kommentarerne er holdt i en ordentlig tone."

"Jeg er også glad for opdateringer om permanent grænsekontrol, fordi hver gang jeg slår noget op om dette emne, bliver jeg bekræftet i, at utrolig mange danskere har samme ønske som DF og mig – nemlig at der skal være permanent grænsekontrol."

Partilederne: Hvem skabte bred debat?

Løkkes stemme

Ekspert i digital kommunikation Benjamin Rud Elberth mener, at Lars Løkke Rasmussen (V) har et overtag i forhold til sin hovedmodstander Mette Frederiksen på Facebook.

"Den helt store forskel på Lars Løkke Rasmussen og Mette Frederiksen er sociale medier. Løkke har et langt dårligere brand generelt, men han redder skindet på næsen gang på

gang ved at være på Facebook," siger Benjamin Rud Elberth.

"Han bruger Facebook til stadig at have sin egen stemme, hvis han ikke havde Facebook og skulle fortælle alt gennem pressen, så ville han stå langt dårligere," siger Benjamin Rud Elberth.

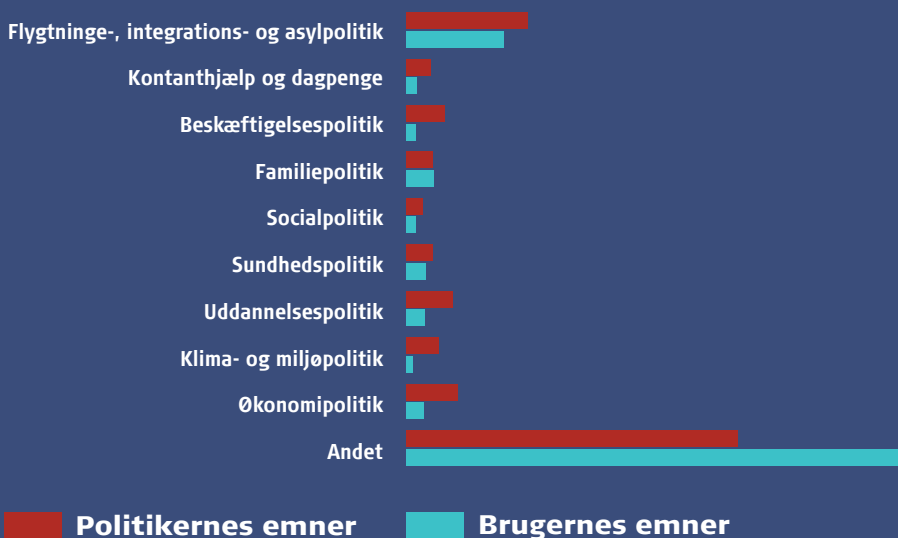
Mette Frederiksen skiller sig ikke ud som hverken Debattør eller Hold-

leder på Facebook. Og det kan være fornuftigt nok.

Men Benjamin Rud Elberth mener, at det kan være et problem, at S-formanden slet ikke bruger sociale medier taktisk som Lars Løkke Rasmussen.

I slutningen af januar havde Mette Frederiksen tæt på 62.000 følgere på Facebook. Lars Løkke Rasmussen nærmer sig 200.000.

Hvad debaterede de?

HVILKE EMNER FYLDTE PÅ FACEBOOK I 2016

17 procent af alle politikeropslag på Facebook i 2016 handlede om flygtninge-, integrations- og asylpolitik. Blandt andre brugere af Facebook var det kun 13 procent af opslagene, der handlede om det emne.

Samtidigt var økonomipolitik også et langt mere populært emne blandt politikere end i resten af befolkningen.

Kilde: Nextwork og Analyse & Tals Facebookdatabase

Det skjulte Christiansborg

Fra de hemmelige gange under jorden til de store loftsrum er Borgen spækket med Danmarkshistorie. Det gamle slot er ikke kun politik, men også en livlig arbejdsplads for mere end 1.000 mennesker. Her er et brandvæsen, egen frisørforretning, kokke i kælderen og en karateklub. Der er også plads til 12 heste. Og en hund.

Foto Rasmus Flindt Pedersen Tekst Ole Nikolaj Møbjerg Toft

FORMANDEN: Gravhunden Rikke og Folketingets formand, Pia Kjærsgaard (DF), slapper af i formandslejligheden på Christiansborg mellem møderne i salen.

HESTENE: Formentlig det eneste sted i verden. Men en del af folketingsmedlemmerne på Christiansborgs ridebanefløj sidder lige over hestestalden, hvor kongehusets heste har holdt til siden 1747.

ÅNDEHULLET: Energi- og klimaminister Lars Chr. Lilleholt (V) forbereder sig i Ministerværelset. Det lille lokale er forbeholdt ministre, inden eller efter de har været i aktion i Folketingssalen ved siden af.

WHEN THE SHIT HITS THE FAN:

Fem meter under Christiansborg ligger en beskyttelsesbunker, hvor op til 100 af rigets nøglepersoner kunne opholde sig i længere tid i tilfælde af krig og katastrofer. Førerbunkeren – som den populært kaldes – er ikke længere en del af beredskabet.

DEN HEMMELIGE UD GANG:

Struensee-tunnelen er efter sigende brugt af modstandsfolk under 2. Verdenskrig og af den gale konge Christian den 7. Tunnelen er i dag delvist brudt sammen, men gik oprindeligt under kanalen foran Christiansborg og ind til Gammel Strand overfor.

BRAND:

Christiansborg og de omgivende bygninger har en kedelig tradition for at blive ødelagt af brande. 17 af Folketingets betjente er klar til at springe i røgdykkerdragterne, hvis det sker igen. Overvagtimester Kim Christian Nielsen er en af dem.

NYT STOF:

På et slot med over 1.000 lokaler er der konstant antikke møbler med tyndslidt betræk.

Møbelpolstre Kristine Green og tre kolleger giver Borgens mange stole og sofaer nyt liv. Med frisk betræk, fyld og spændstige fjedre. Samtidig har de ansvaret for Christiansborgs tusindvis af gardiner og gulvtæpper.

Christiansborg Slot

Christiansborg Slot har en mere end 800 år lang historie som rigets magtcenter.

Slottet rummer flere institutioner:

Folketinget, Statsministeriet, Højesteret og de Kongelige Repræsentationslokaler.

Folketinget har mødtes på Christiansborg siden Grundloven i 1849.

Det nuværende Christiansborg Slot er indviet i 1928.

Men slottets historie strækker sig tilbage til middelalderen.

Det første Christiansborg Slot blev bygget i 1735-45, hvor middelalderens Københavns Slot lå. Det første Christiansborg brændte i 1794.

Det andet Christiansborg stod færdigt 1828 under Frederik 6., men også det brændte, i 1884.

Det tredje Christiansborg blev opført 1907-28.

MODELLERNE:

Efter at have ligget i omkring 100 års glemsel og støv på loftet er man nu begyndt at gøre klar til at udstille de imponerende modeller af slottet, der blev lavet op til det egentlige byggeri. Offentligheden ventes at få adgang til udstillingen i 2017.

SMUKKESERING:
Enhedslistens Maria Gjerding får sat lokkerne. I 20 år har folketingsmedlemmer kunnet blive klippet og stilet af Folketingets frisør, Pari Khadem. Mod betaling - naturligvis.

INDELUKKET:
Tagterassen ved Ridebanen er et af de få steder, hvor politikere og medarbejdere kan få frisk luft - eller ryge - uden at skulle igennem en sikkerhedssluse.

UPOLITISKE SLAGSMÅL:
3. Sal: Enhedslistens Pelle Dragsted er blandt de folketingsmedlemmer, der er en del af Christiansborgs karateklub.

SNAPSTINGET UNDER JORDEN:
Dybt nede i Christiansborgs kælder arbejder 10 kokke og hjælpere med at lave mad til de omkring 500 mennesker, der dagligt spiser i Folketinget.

FIERE FOTOS:
Se flere fotos fra Borgen på altinget.dk/magasin/artikel/fotos.

FRA TALENT TIL LEDER

De virksomheder, der vinder på den lange bane, er dem der arbejder systematisk med talentudvikling. Det handler om at få øje på talenterne og give dem mulighed for at udvikle deres evner. Man udvikler ledelse ved at udøve ledelse. Genitor hjælper virksomheder med at identificere og udvikle talenter og give dem den rigtige træningsbane.

Se mere på www.genitor.dk

GENITOR
– GØR GOD LEDELSE BEDRE

Kongemageren fra Vestegnen

Henrik Sass Larsen er med sine strategiske evner og sit store netværk uundværlig i den socialdemokratiske top, men kritikerne ser ham som tromlende og enerådig. Politisk er Sass et omvændende opgør med arven fra Svend Auken.

Af Erik Holstein Foto Rasmus Flindt Pedersen

Hans indflydelse er svær at overvurdere: Han var afgørende for Helle Thorning-Schmidts valg som formand i 2005, for alliancen med Villy Søvndals SF i 2008-2011, for den brede samling bag Mette Frederiksen i 2015 og for tilnærmelsen til Dansk Folkeparti i det sidste års tid.

Den socialdemokratiske gruppeformand Henrik Sass Larsen har fået en del fjender hen ad vejen, men han er dén enkelt-person, der har haft størst indflydelse på Socialdemokratiet de sidste 10-12 år. Både som kongemager og politisk strateg. ▶

Måske beskrives den sammensatte mand bedst med et modbillede: som en slags antitese til tidligere S-formand Svend Auken.

Auken, som den privilegerede lægesøn med den lette gang på jord, svævende idealer og en kulturradikal grundholdning – over for Sass med den hårde start på livet, jordnære stil og den gamle socialdemokratiske arbejderleder H.C. Hansen som forbillede.

Skinnet bedrager

Henrik Sass Larsen er vokset op på den københavnske vestegn i Taastrupgaard, der roligt kan betegnes som et "særlig udsat boligområde". Et sted, hvor man i hvert fald ikke udvikler sig til en kulturradikal sværmer.

"Den baggrund har præget ham mere, end man umiddelbart skulle tro. Han ligner en flot fyr, der kan begå sig i det private erhvervsliv. Men han er meget en dreng, der er kommet ud af vanskelige kår," som en af hans bekendte udtrykker det.

Sass har selv været helt åben om den barske opvækst,

hvor han både mødte en voldelig stedfar, fik et ophold på børnehjem, og hvor hans biologiske far begik selvmord. Drengen oplevede også den usikkerhed, arbejdsløshed giver i en familie, da hans mor cyklede rundt fra arbejdsplads til arbejdsplads for at finde et job. En følelse, der stadig sidder i ham:

"Vi vidste godt, vi kom fra små kår, at vi ikke havde råd til bil eller farve-tv, at vi ikke kom ud at rejse. Når man kommer sådan et sted fra, vil man altid være inficeret af en angst for at miste sin indkomst, hvor andre kan gå mere ubekymrede gennem tilværelsen," siger Sass.

Netværkeren

Allerede som ganske ung meldte han sig ind i socialdemokratisk ungdom (DSU), hvor han i 1992 blev formand. Her mødte han folk som Nicolai Wammen, Morten Bødskov og Mogens Jensen. Og han mødte adskillige andre, der

Blå bog: Henrik Sass Larsen

- Født 29. maj 1966.
- HF-student fra Greve i 1986.
- DSU-formand 1992.
- Bachelor fra RUC i HA og forvaltningsstudier.
- Medlem af Folketinget siden oktober 2000.
- Politisk ordfører 2006-11.
- Gruppeformand 2012-13.
- Erhvervs- og vækstminister 2013-15.
- Gruppeformand juni 2015.

Privat

Er flyttet til Amager efter mange år i Køge.

Skilt fra Susanne, som han har datteren Nynne på 17 med.

Spiller badminton, løber og cykler.

Læser bøger og ser fodbold i fritiden. Holder med Brøndby og Liverpool.

»Når man kommer sådan et sted fra, vil man altid være inficeret af en angst for at miste sin indkomst, hvor andre kan gå mere ubekymrede gennem tilværelsen.«

Henrik Sass Larsen

Gruppeformand, Socialdemokratiet

Sass fik i DSU-tiden værdifulde kontakter til de andre ungdomsorganisationers topfolk, eksempelvis Brian Mikelsen (K) og Søren Pind (V). Sass har ligeledes etableret et fint netværk i organisationerne, ikke mindst i Metal. Han er kendt som en af de bedste og mest systematiske netværkere på Borgen.

Rystende udvikling

Det er primært i udlændingepolitikken, Henrik Sass Larsen har flyttet sit parti. Han ændrede selv markant holdning til indvandringen i løbet af 90'erne:

"Jeg troede engang, at tiden var vores forbundsfælle. At næste generation ville få danske kærestes og ægtefællers og blive nogenlunde som os. Det var rigtigt for eksempelvis bosnierne, men det holdt bare ikke for en hel række andre grupper."

"Ikke alene ændrede man ikke sine kulturelle vaner, man skærpede sin modstand mod det danske samfunds værdier. Det var en rystende udvikling," siger Sass.

Sass er meget bevidst om, at udlændingepolitikken udgør nøglen til at vinde et folketingsvalg, og hans metode med at kopiere de borgerliges udlændingestrategier får til tider et taktisk og temmelig kynisk præg. Hvor ønsket om at signalere en stram politik nogle gange trumfer indholdet.

Men Sass Larsens strammerpolitik er langt fra kun taktik. Det er et emne, han virkelig føler for. Han ser indvandring af svært integrerbare grupper fra den tredje verden som en direkte trussel mod det socialdemokratiske velfærdssamfund. Både økonomisk og kulturelt.

Som en af partifællerne udtrykker det:

"Henrik er ikke voldsomt imponeret over den måde, muslimske drenge og mænd opfører sig på."

Sass er kendt som en del af partiets klassiske højrefløj, men han har en mere helstøbt fortælling om partiet, end han normalt giver indtryk af, mener venen Martin Rossen:

"Henrik lader offentligheden se en for lille del af det, han kan. Han indeholder meget mere, for hans holdninger er grundfæstede i hele den socialdemokratiske fortælling. Ikke mindst den sociale indignation."

Lykketoft-fejden

De første år efter sit indtog på Borgen i år 2000 var Henrik Sass Larsen på det tabende hold. Poul Nyrup Rasmussen ville gøre ham til politisk ordfører, men det blev forpurret af den alliance af Svend Auken, Ritt Bjerregaard og Mogens Lykketoft, der i november 2002 væltede Nyrup.

Herefter overtog Lykketoft magten, og Sass hørte nu til dissidenterne. Lykketoft placerede Sass på et sidespor ►

siden fik centrale roller i partiet: Sten Kristensen, der i mange år var pressechef, Jan Juul Christensen, der nu er partisekretær – og Martin Rossen, der er partiets sekretariatschef og særlig rådgiver.

Som DSU-formand ramlede Sass også ind i en yngre, højtråbende partikammerat fra Nordjylland. Det møde beskrev Mette Frederiksen, da hun foråret 2016 holdt tale ved hans 50-års reception.

"Jeg holdt et af mine – synes jeg selv – veloplagte flammende indlæg, og du sad demonstrativt og læste avis. Da jeg var færdig med mit indlæg, sænkede du avisen en lille smule, ryttede opgivende på hovedet – og læste videre."

Modtagelsen af Mette Frederiksen var ikke et særtilfælde. Mens Sass i dag ses som meget kontant, beskrives han med begreber som "ekstremt udiplomatisk" og "hidsigprop" i sin DSU-tid.

og var ganske hård ved ham. Sass var på sin side ikke det mindste loyal mod formanden, som han i perioden konsekvent beskrev som "geden" – og som han førte sin egen undergrundskrig imod.

Men selvom både Lykketoft og Sass vil hade sammenligningen, er der alligevel slående fællestræk mellem dem: De er begge analytisk meget stærke, de er begge taktiske begavelse, og ingen af dem er sarte i valg af metoder. Desuden er de begge to skabt til rollen som partiets grå eminence snarere end at være frontfigur.

Sass er i bund og grund en meget reserveret mand, og som en af partifællerne udtrykker det:

"Henrik nyder det politiske spil, at lægge strategierne, at have indflydelsen. Men han kan ikke lide rampelyset."

Marionetten

Da Lykketoft gik af efter et elendigt valgresultat i 2005, lykkedes det overraskende Sass og resten af den gamle Nyrup-fløj at få valgt den politisk grønne Helle Thorning-Schmidt som ny formand. De gamle allierede fra Metal spillede aktivt med fra sidelinjen, men Sass' rolle var helt central.

Trods sejren havde Thorning ikke stabilt flertal i folketingsgruppen. Det førte efter få måneder til et ydmygende nederlag for Thorning, hvor en bastant Mette Frederiksen fik forhindret et udlændingeforlig med VK-regeringen.

Sass forsøgte nu at ændre på magtforholdene ved at invitere til et samarbejde med Lykketofts protegé Pia

Gjellerup, der imidlertid var helt afvisende. Men det stoppede ikke Sass.

Kendetegnende for hans måde at operere på tog han snart initiativ til en anden alliance. Sass rakte i stedet ud til Carsten Hansen fra partiets venstrefløj. Og i modsætning til Pia Gjellerup talte Sass og Hansen samme sprog.

Det førte til en effektiv magtdeling i folketingsgruppen, hvor Carsten Hansen blev gruppeformand og Sass politisk ordfører. Nu kunne der ikke længere dannes flertal mod partiets ledelse.

Sass og Carsten Hansen holdt kontakten, efter Hansen røg ud af Folketinget i 2015. Den stil er typisk for Sass, der konsekvent beskrives som en loyal ven.

Nedturen

Endnu et valgnederlag i 2007 bestyrkede Sass i opfattelsen af, at alliancen med Radikale Venstre blev mere og mere problematisk. Ikke mindst på grund af uenighederne om udlændingepolitikken. Der manglede bare et alternativ.

Men igen spillede Metal en vigtig rolle: I starten af 2008 fik Sass et hint fra Jørgen Elikofer, en af Metals hårde hunde, der i mange år var forbundets sekretariatschef. Elikofer havde på en rejse mødt en ung SF'er, der gjorde et godt indtryk. "Knægten" var Villy Søvnalds strategiske rådgiver, Thor Möger Pedersen.

Sass og Elikofer tog et møde med "Unge Thor", og de første spadestik til S-SF-alliancen var taget. Lidt på samme måde som Sass fandt en ny vej, da døren til Pia Gjellerup var lukket.

I 2011 var finansministerposten reserveret til

»Hans holdninger er grundfæstede i hele den socialdemokratiske fortælling. Ikke mindst den sociale indignation.«

Martin Rossen

Sekretariatschef, Socialdemokratiet

Sass i den nye Thorning-regering, men mødet på en café med rockeren Suzuki-Torben resulterede som bekendt i en manglende sikkerhedsgodkendelse. Et forløb, Sass den dag i dag er rasende over.

Sass havde ikke gjort noget kriminelt, og det var hans gamle mentor fra DSU, Tommy Kamp, der kendte Suzuki-Torben. Nogle mener, at Sass blev bortdømt på et urimeligt grundlag, men andre ser det som svigtende dømmekraft, at en toppolitiker har nogen form for kontakt med en Bandidos-rocker.

Sagen blev ikke lettere af, at det var Sass' faste makker Morten Bødskov, der som ny justitsminister skulle håndtere den. Det gavnede ikke ligefrem forholdet mellem de to gamle allierede.

Sass var meget langt nede i den periode, men i et interview erklærede han trodsigt: "Jeg giver aldrig op." Det gjorde han heller ikke.

Rossen brobygger

Eksilet varede kun syv måneder. Thorning-regeringen klarede sig elendig, og den trængte formand hentede Sass tilbage fra det politiske dødsrige. Han overtog posten som gruppeformand fra vennen Mogens Jensen, der beredvilligt veg pladsen. De to er forskellige som dag og nat, men de har et bånd tilbage fra DSU-tiden. Mogens Jensen er gudfar til Sass' datter Nynne.

Forholdet til Thorning havde lidt skade, og snart begyndte konturerne af en overraskende alliance at tegne sig. Det fik nu praktisk betydning, at Mette Frederiksens særlige rådgiver Martin Rossen er en af Sass' nærmeste venner: Rossen blev brobygger i den alliance mellem Frederiksen og Sass, der hidtil havde været utænkelig.

Få år før havde kredsen omkring Sass hånligt beskrevet Mette Frederiksens kaffeklub som "Hugo Chavez-fraktionen". Men Frederiksen havde siden lavet en politisk U-turn, og der var ikke længere uoverstigelige politiske stridspunkter mellem hende og Sass.

Den nye alliance dækkede så bredt, at et nyt kampvalg om formandsposten kunne undgås. Et ikke uvæsentligt aspekt for gamle fløjkrigere som Sass og Dam Kristensen, der havde vandret rundt i de rygende ruiner efter de tidligere krige.

Udnævnelsen til erhvervs- og vækstminister i 2013 gav Sass det definitive comeback.

Utålmodig

Med Mette Frederiksen som ny formand, Wammen som politisk ordfører og Sass som gruppeformand er der for første gang i mange år fred i partiet.

Samarbejdet mellem de tre fungerer fint, men Frederiksen og Sass ses ikke privat. På det personlige plan er veteranen Henrik Dam Kristensen og talentet Peter Hummelgaard blandt Sass' nærmeste i folketingsgruppen.

Man kan dog stadig finde kritikere af gruppeformanden. Folk, der beskriver Sass med ord som empatiløs, arrogant, tromlende og ikke-lyttende:

"Han kan ikke klare, at man anfægter hans strategi. Det er my way eller the highway," som en af kritikerne fortæller.

Sass erkender, at han ikke er jordens mest tålmodige menneske:

"Jeg ville være en sindssygt dårlig mødeleder i Alternativet. At sidde og ævle uden særligt formål kan jeg ikke holde ud. Tager et møde over en time, bliver jeg utilpas."

Eller som en af vennerne stilfærdigt udtrykker det:

"Henrik dyrker jo ikke lige en moderne følelsesbetonet ledelse."

Sass er også kendt for sin kulsorte humor og sarkasme, som kan være ret underholdende, men som virker intimiderede på nogle.

De fleste i den socialdemokratiske gruppe er dog nogenlunde tilfredse, og der er bred anerkendelse af det politiske overblik, Sass besidder. Som en partifælle sammenfatter det:

"Nogle synes, han er svær at leve med. Men han er umulig at undvære."

Anti-establishment

Sass har en stærk position, men får ikke altid sin vilje. Eksempelvis valgte Mette F. på trods af Sass at sige nej til regeringens omstridte landbrugspakke, en afgørelse de fleste gruppefæller er yderst tilfredse med i dag. Det grønne område har aldrig været noget, Sass har haft synderlig forståelse for.

Så har han haft mere held med et andet overraskende træk: samarbejdet med den gamle ærkefjende i Dansk Folkeparti. Det er en strategisk meget vigtig udvikling.

Samtidig med stramningen af udlændingepolitikken har Frederiksen og Sass flyttet Socialdemokratiet i en mere EU-kritisk linje. Det er i pagt med tidsånden, men på flere punkter har Sass stået for anti-establishment-holdninger, længe før den bevægelse fik politisk kraft.

Henrik Sass Larsen har ingen planer om at stoppe i politik foreløbig. Men den dag, han gør det, kommer han i modsætning til Thorning til at efterlade sig dybe spor. ■

4 skarpe fra Sass

Om Alternativet:

"Derfor er Alternativet et bluffnummer, vil jeg mene. Det er et sted, folk er gået hen, fordi det føles rart lige for tiden, men hvis man virkelig tænker det igennem, er det jo håbløst."

Jyllands-Posten den 07.05. 2016.

Om udlændingepolitik:

"Vi vil gøre alt, hvad vi kan, for at begrænse antallet af ikke-vestlige flygtninge og indvandrere, der kommer her til landet. Derfor er vi gået langt – og meget længere – end vi havde drømt om at gå."

Debatindlæg i Politiken den 18.12. 2015.

Om Radikale:

"Vi ser forskelligt på udlændingepolitikken. Det er bare kedeligt for Det Radikale Venstre, at de er uenige, for det bliver, som vi har sagt det."

Debatbog "Farvelfærd" den 08.09. 2010.

Om Uber

"Man må jo sige, at det at køre taxa i dag er en pebret fornøjelse, og det, at man pludselig kan få nogle ind, der faktisk gør, at man også har råd til at blive transporteret rundt i en bil, det synes jeg vil være alle tiders."

DR Nyheder den 20.05.2015.

»Jeg cykler aldrig alene gennem Urbanplanen på Amager mere...«

Kampen mod muslimske fundamentalister har store personlige omkostninger for de to folketingspolitikere Yildiz Akdogan (S) og Lars Aslan Rasmussen (S). Alligevel bliver de ved, fordi de mener, de har et særligt ansvar for at stå op imod muslimske mørkemænd.

Af Mette Viktoria Pabst Andersen

De to politikeres opvækst kunne ikke være mere forskellig. En er fra det larmende Nørrebro med graffiti og ballade, bilos og demonstrationer. Den anden er vokset op i Esbjerg med lugten fra de vestjyske fiskerfabrikker i næseborene.

Bydrengen og vestjyden har dog mere tilfælles, end man lige skulle tro. Yildiz Akdogan og Lars Aslan Rasmussen er begge socialdemokratiske folketingspolitikere, har rødder i Tyrkiet og forældre med muslimsk baggrund.

Og så er der ingen af dem, der tør opholde sig for længe på Nørrebro station. Eller gå en tur rundt alene mellem boligblokkene i Tingbjerg. Sådan har det været lige siden, de begyndte at gøre sig bemærkede i islamdebatten. Deres udtalelser om social kontrol, ligestilling og homoseksuelle betyder, at trusler fra islamister og frygten for egen sikkerhed er blevet en del af hverdagen for dem begge.

LARS: "Jeg modtager dagligt trusler på Facebook. Jeg har også oplevet fysiske overgreb på gaden. Det er typisk vrede unge mænd, der ikke mener, jeg skal sige de ting om islam, som jeg gør."

YILDIZ: "Jeg har fået trusler rigtig mange gange. Alt fra 'søster, find den sande vej' til 'din klamme kælling, du fortjener et nakkeskud'. Det er meget ubehageligt."

Kritik af fundamentalisterne

De to politikere er forhadte i fundamentalistiske kredse, fordi de gennem en årrække har brugt deres position til at kritisere ortodokse tolkninger af islam. Lars Aslan Rasmussen har forsvaret homoseksuelle muslimers rettigheder, kæmpet for, at jøder kan gå på Nørrebro i fred, og harceleret mod bederum på gymnasier. Yildiz Akdogan har forsvaret muslimske kvinders ret til at gå med tørklæde eller lade være, kritiseret social kontrol og argumenteret for mere ligestilling i muslimske møders opdragelse af deres sønner og døtre. ▶

Yildiz Akdogan

Lars Aslan Rasmussen

Vi har pligt til at skabe rammer for et værdigt ældreliv

For de fleste ældre i Danmark kommer der en dag, hvor livet har udviklet sig sådan, at der er brug for en hjælpende hånd i hjemmet. Eller at et nyt hjem på et plejecenter er den bedste og mest trygge ramme for livet. Adgang til en værdig ældreomsorg er symbolet på et velfungerende velfærdssamfund. Det forpligter.

Attendo har siden 1996 hver dag åbnet døren og sagt både "godmorgen" og "godnat og på gensyn" til tusindvis af ældre rundt om i Danmark, hvor Attendo har ansvar for hjemmepleje, sygepleje og plejecentre. Det forpligter at være servicepartner i de kommuner, der vælger os til at levere velfærdsydelser og omsorg. Vi møder på arbejde for at de borgere, vi hjælper, skal føle, at de får en kompetent pleje, omsorg for deres liv og en sygepleje, der gør en positiv forskel, hver eneste gang vi er på besøg. Vores omsorgsfulde og engagerede medarbejdere sikrer, at vi leverer høj driftssikkerhed og kvalitet døgnet rundt.

Som privat leverandør indgår vi på lige fod med den offentlige del af ældreplejen i kommunale udviklingsprojekter. Vi deltager i faglige netværk og samarbejdsfora med en ambition om at medvirke til at udvikle ældreplejen i Danmark.

Flere ældre og et stigende fokus på anvendelse af ressourcer gør det nødvendigt, at vi afsøger andre veje. Tænker nyt. Finder frem til løsninger, der skaber de bedst mulige rammer for et værdigt ældreliv. Attendo vil aktivt deltage i

dialogen om fremtidens ældreomsorg og sætte præg på den ved at bringe nye løsninger i spil.

Vi har udviklet et nyt koncept for opførelse og drift af Attendo Friplejehjem. Boligerne indgår ikke i den samlede boligsum, og kan derfor opføres som "ikke støttet byggeri". Helt uden at det belaster de kommunale anlægsbudgetter. Under processen med tilpasning af konceptet til lokale forhold og behov samarbejder vi med relevante lokale interessenter. På den måde sikrer vi, at vi etablerer boliger, der kan skabe rammerne for en nærværende og meningsfuld hverdag for beboerne med inddragelse af familien og involvering af lokalsamfundet.

3 ud af 10 ældre i Danmark vælger i dag en privat leverandør til hjælp i hjemmet. Vi oplever, at endnu flere ønsker at benytte sig af det frie valg, når de har brug for hjemmepleje. Desværre ser vi, at rammevilkårene for udbud og kriterierne, der ligger til grund for at vinde et udbud besværliggør at byde ind med innovative løsninger. I dag er det som hovedregel kun prisen, der afgør valget af privat leverandør i kommunerne.

Det vil vi gerne udfordre. Mere transparente udbud og indførelse af andre typer kriterier, som eksempelvis evnen til at opstille en robust organisation, økonomisk sikkerhed og høj kvalitet, er efter vores mening et vigtigt skridt, der kan bidrage til, at ældre kan få mulighed for et værdigt og trygt liv.

www.attendo.dk

Attendo
Omsorg på din måde

Attendo har i mere end 20 år været en stabil samarbejdspartner med danske kommuner inden for hjemme- og sygepleje samt drift af plejecentre. Attendo er et svensk børsnoteret selskab med over 19.000 ansatte i Danmark, Sverige og Norge samt Finland. Attendo har over 30 års erfaring med at levere serviceydelser til og i samarbejde med den offentlige sektor.

»I venstrefløjens verden er de eneste, der kan være racistiske, hvide mænd. Så lukker de øjnene for, at jøder ikke kan gå gennem Nørrebro uden at blive tilsvinet. Eller at homoseksualitet for mange muslimer stadig er en synd.«

Lars Aslan Rasmussen

Medlem af Folketinget, Socialdemokratiet

Det er et opgør med en forstokket forståelse af islam, som de begge to mener, er helt essentiel at tage. Men også et opgør, der har betydet, at de i dag skal kigge sig en ekstra gang over skulderen, når de er alene.

LARS: "Jeg cykler aldrig alene gennem Urbanplanen på Amager mere, og jeg står ikke alene på Nørrebro station. Det ville være løgn at sige, at jeg aldrig tænker over min sikkerhed, eller at jeg aldrig er bange for, hvad fundamentalisterne bag truslerne kan finde på."

YILDIZ: "Truslerne får mig da til at tænke over min sikkerhed. Jeg har blandt andet holdt pause

fra at gå i Tingbjerg. Det samme i forhold til Nørrebro. Jeg bor der, og jeg kan godt lide at bo der, men jeg var især mere varsom efter valget, fordi jeg oplevede meget chikane."

Bekymring for familien

En ting er de konsekvenser, som deres værdikamp har for dem selv. Noget andet er deres familie. Yildiz er gift med en dansk mand og har en lille datter. Lars Aslan har en far og en lille søster, der frygter, hvad der vil ske med ham, hvis han bliver ved med at debattere. Det kan godt påvirke ens mod, at man har en familie at tænke på, siger de to MF'er.

Lars Aslan Rasmussen går altid med kasket. Men ind i mellem tager han den af for ikke at blive genkendt.

Blå bog: Lars Aslan Rasmussen

- Født 31. oktober 1978 i København
- Hans far kom til Danmark som gæstearbejder fra Tyrkiet i 70'erne og arbejdede herefter det meste af sit liv som ufaglært arbejder på Rockwool-fabrikken. Hans mor er dansk og arbejder som pædagog.
- Han er uddannet lærer fra Blaagaard seminarium i 2005.
- Han har været medlem af Københavns Borgerrepræsentation for Socialdemokratiet fra 2006-2016. Han er medlem af Folketinget siden 2015.

Blå bog: Yildiz Akdogan

- Født 29. april 1973 i Tyrkiet
- Flyttede til Esbjerg som 5½-årig
- Hendes forældre arbejdede på en fiskefabrik i Esbjerg, indtil de i 1990 åbnede en grønhandel.
- Hun er uddannet cand. scient. pol. fra Aarhus Universitet 2006
- Hun er folketingsmedlem for Socialdemokratiet og var først valgt i perioden 2007-2011 og igen fra 2014, da hun var første suppleant, og Karen Hækkerup nedlagde sit mandat. I 2013 blev hun valgt til Borgerrepræsentationen i København.

Yildiz Akdogan og tidligere minister Manu Sareen til debatmøde i en bybus om at få flygtninge og indvandrere i arbejde.

YILDIZ: "Jeg er blevet mere forsigtig, efter jeg har fået min datter. Jeg er blevet mere forsigtig især af hensyn til min familie. De har jo ikke valgt at være offentlige, og derfor overvejer jeg, hvad mine ytringer og handlinger kan få af betydning for dem."

LARS: "Min far er bekymret for mig. Han ville helst have, at jeg debatterede betalingsringen eller noget andet ufarligt. Min lillesøster undlader nogle gange at fortælle, hun er i familie med mig, fordi hun ved, folk vil reagere kraftigt. Det gør mig ked af det, at hun skal tænke over sådan noget."

Drivkraften bag debatten

Med trusler som en del af hverdagen og frykten for både sin egen og familiens sikkerhed, er det svært at forstå, hvad det er, der driver dem. Men for de to politikere handler det om, at kampen mod den muslimske fundamentalisme er for vigtig til at sparke til hjørne.

YILDIZ: "Debatten mod muslimske mørkemænd er vigtig, især når man har en muslimsk baggrund. Både når det handler om social kontrol, ligestilling og danskhed. Jeg forsøger at give debatten en nuance, hvor man kan kritisere problemer uden at skyde alle muslimer noget i harkorn."

»Debatten mod muslimske mørkemænd er vigtig, især når man har en muslimsk baggrund. Både når det handler om social kontrol, ligestilling og danskhed.«

Yildiz Akdogan

Medlem af Folketinget, Socialdemokratiet

LARS: "Vi er grundlæggende nødt til at tage de her debatter. Man kan bare se på Mellemøsten for at se, hvordan det går, hvis fundamentalister får lov at sætte dagsordenen."

De er begge enige om, at deres muslimske baggrund giver dem et særligt ansvar for at snakke om de problemer, der er i de muslimske miljøer.

YILDIZ: "Det ville være mærkeligt med den baggrund, jeg har, ikke at have en holdning til religiøse spørgsmål. Det er vigtigt, at 'en som mig' siger fra over for mørkemænd, der mener, man skal være på en bestemt måde som muslim." ▶

LARS: "Vi skal tage denne her debat. Men på nogle måder er det faktisk en svær position at stå i. Jeg har oplevet, at folk siger 'du skal ikke sige noget om dine egne', hvor jeg tænker: Hvad betyder 'mine egne'? Skal jeg stille mig op og forsvare folk, der har muslimsk baggrund, bare fordi jeg selv har en muslimsk baggrund? Jeg mener jo, at jeg netop skal vise, at man godt kan være kritisk over for nogle dele af islam og stadig ikke være kritisk over for muslimer som gruppe."

De unge muslimer er de værste

Truslerne fra unge muslimer er det værste. Det mener begge politikerne, der kalder det ekstra hårdt at se unge muslimer gå salafisternes vej.

YILDIZ: "Det tag, salafisterne har i de unge muslimer, er forfærdeligt. Ved valget i 2015 stillede en flok salafister sig ved siden af mig på Nørrebro og sagde til de forbipasserende, at det var en synd at stemme. Man kunne se, at især de unge muslimske piger lyttede. Den magt, de her mørkemænd har på unge muslimer, gør ondt på mig."

LARS: "Det, der rører mig mest, er, at der er så mange unge fundamentalister. Det er unge, der er født i Danmark, har gået i dansk folkeskole og stadig tager salafisternes ord for gode varer. Vi skal vise de unge, at der er en anden virkelighed end salafisternes fundamentalisme."

Man skal kunne kritisere islam

For begge socialdemokrater er det vigtigt at insistere på at kunne kritisere islam. Men de ved også, at der er en fare for, at deres kritik bliver brugt i en nationalistisk dagsorden. Derfor bruger de altid meget tid på at overveje, om de puster til fremmedhadet, når de udtaler sig.

YILDIZ: "Jeg tænker over det dagligt. Sidst var i debatten om manglende julebelysning på Nørrebro, hvor jeg egentlig gerne ville samle penge ind til julebelysning, men var bange for, at det ville blive misbrugt af højrefløjen. Så skulle jeg være hende den gode jule-muslim mod alle de onde muslimer, der ikke fejrer jul."

LARS: "Jeg tænker meget over det, og jeg har oplevet mange gange, at når jeg deltager i debatter, så er der nogle højrefløjstosser, der misforstår det og bruger mig i en eller anden vild kontekst."

Venstrefløjens religionskritik

Ingen af dem mener dog, at de med deres islamkritik hører til på højrefløjen. Tværtimod mener de, at religionskritik er en helt naturlig del af det at være på venstrefløjen. Men især Lars Aslan Rasmussen kritiserer venstrefløjen i Danmark for at være alt for dårlig til at tage kampen imod religiøse fundamentalister.

LARS: "Venstrefløjen i Danmark har et helt misforstået syn på islam og tør ikke kritisere nogen. I venstrefløjens verden er de eneste, der kan være racistiske, hvide mænd. Så lukker de øjnene for, at jøder ikke kan gå gennem Nørrebro uden at blive tilsvinet. Eller at homoseksualitet for mange muslimer stadig er en synd. De anerkender ikke de problemer, der er i muslimske miljøer."

Et opgør på muslimernes vegne

Opgøret med den ortodokse islam er ifølge de to politikere ikke et, de tager for danskernes skyld, men for muslimernes. For nogen bliver nødt til at insistere på, at man godt kan kritisere problemer uden at kritisere en hel religion.

LARS: "Der er nogle på venstrefløjen, der bliver nødt til at give imamerne nogle dask. Hvis ikke vi tager opgøret, så er det ikke danskerne, det går ud over, men de sekulære muslimer, der vil have lov at tro, som de vil. Det er dem, jeg tager kampen for."

YILDIZ: "Jeg tager det her opgør på min datters vegne. Så vi kan få en mere mangfoldig debat og bedre plads til alle. Mit håb er, at om ti år bliver min datter ikke spurgt, om hun er muslim eller dansker. De to er ikke modpoler. Hvis vi når dertil, så er det en succes." ■

3 råd fra Naser Khader

Det konservative folketingsmedlem Naser Khader er født og opvokset i Syrien. Hans opgør med den fundamentale islamisme har betydet, at han de sidste 20 år er blevet mandsopdækket af PET-vagter døgnnet rundt.

Altinget har bedt ham komme med tre gode råd om islamkritik.

1

Verden har kun forandret sig gennem kamp og konfrontationer, så det er ikke nogen søndagsskovtur at tage sådan et opgør. Det handler ikke om at rejse rundt og drikke dialog-kaffe. Fundamentalister kan du ikke drikke dialog-kaffe med. Det får du kun kaffeforgiftning ud af.

2

Tag kampen uden forbehold. Det er ikke nok at kritisere en lille flig af et problem, fordi du er bange for at tage det store opgør. Man bliver nødt til at gå religionskritisk til værks.

3

Sæt dig ind i emnet. Jeg oplever, der er for mange overfladiske betragtninger og nemme løsninger i islamisme-debatten. Der kunne det være velgørende, at man sætter sig ind i den komplekse problemstilling, for man kloger sig på løsninger.

#DMJX

FANGER MÅLGRUPPEN JERES BUDSKAB?

Gør jeres kommunikation skarpere med et kursus,
der er skræddersyet til dine medarbejders behov

Kurset holdes hos jer, når det passer jer. Undervisningen tager udgangspunkt i de udfordringer, I oplever i jeres hverdag, med eksempler fra jeres organisation.

I kan få hjælp til alle emner inden for temaerne formidling, journalistik, kommunikation og design. Her er nogle eksempler på tidligere kurser:

- Skriv bedre tekster
- Tal, så du bliver husket
- Effektiv pressekontakt
- Bedre mobilvideo
- Webtekster, der virker
- Krisekommunikation

Vejledende pris for 1 dags kursus
med op til 16 deltagere er 25.000 kr

Læs mere på dmjx.dk/virksomhedskurser

DANMARKS MEDIE- OG JOURNALISTHØJSKOLE

GENERATIONSKLØFTEN:

MAO og mobiltelefonerne

Danskerne bliver ældre og ældre, alt imens politikerne ved de seneste valg har været de yngste nogensinde. Altinget har spurgt en række danske politikere, om de oplever, deres alder spiller ind på deres politiske virke.

Af Frederik Tillitz

Claus Hjort Frederiksen

FORSVARSMINISTER (V) - 69 ÅR

HVORNÅR ER DIN ALDER EN UDFORDRING?

"Alder er en udfordring, når man er ude for, at folk argumenterer med ens alder. Jeg har været ude for, at jeg kunne læse analyser, der beskrev, at nu var jeg blevet gammel og træt og havde nået en så høj alder, at jeg burde trække mig tilbage. Det er en argumentation, der er stærkt ubehagelig. For er der noget, man ikke kan gøre ved her i livet, så er det ens alder."

ER DER NOGET VED ANDRE GENERATIONER, DU SIMPELTHEN IKKE FORSTÅR?

"Meget kommunikation igennem Facebook, Twitter, og hvad det hedder alt sammen, dominerer lidt for meget. Det er nok et udslag af, at man bliver gammel. Jeg synes, de sociale medier giver en ureflekteret debat.

Min egen Facebook-kommunikation har jeg trappet meget ned, for hver gang man skriver et eller andet politisk, vælter det ind med perfide kommentarer og svinerier."

HVORDAN HAR DU DET MED DIN EGEN GENERATION?

"Jeg har haft svært ved at forstå min egen generation. Jeg er jo en rigtig 68'er, og det gik aldrig op for mig, hvorfor der var den her voldsomme fascination af diktaturstater. Jeg voksede op med, at Maos Kina og kommunisterne i Vietnam var voldsomt tiltrækkende. De yngre generationer er noget mere fornuftige. Det var jo helt på månen, det, nogle støttede i min generation."

ÆLDSTE
MINISTER
I VLAK-
REGERINGEN

**NÆST-
YNGSTE MINISTER
I VLAK-REGERINGEN**

(SKATTEMINISTER KARSTEN
LAURITZEN ER YNGST)

Sophie Løhde

MINISTER FOR OFFENTLIG
INNOVATION (V) - 33 ÅR

HVORNÅR FØLER DU SÆRLIGT, AT DIN ALDER GIVER DIG EN STYRKE?

"Ifølge min dåbsattest så må styrken ligge i, at jeg fortsat har tiden foran mig. Men helt ærligt så mener jeg ikke, at alder i sig selv giver en særlig styrke."

HVORNÅR HAR DIN ALDER VÆRET EN UDFORDRING?

"Jeg ser ikke selv min alder som en udfordring. Det er nok mest politiske kommentatorer, der har en udviklet evne til at kunne se modsætninger, problemer og udfordringer i alt omkring os politikere, herunder naturligvis også alder."

HVAD GØR DU FOR AT VÆRE PÅ BØLGELÆNGDE MED DE GENERATIONER, SOM DU IKKE TILHØRER?

"Det kommer helt af sig selv. Jeg er i virkeligheden meget gammeldags, så det er vist ikke helt uden grund, at mine venner drillende nogle gange omtaler mig som mormor."

HAR DU ET EKSEMPEL PÅ EN TING, SOM NÆRMEST ER DEFINERENDE FOR ANDRE GENERATIONER, SOM DU SIMPELTHEN IKKE FORSTÅR?

"Jeg forstår ikke helt unge menneskers behov for hele tiden at dele ud af deres privatliv på de sociale medier. Det er ikke, fordi jeg har noget imod Facebook og Twitter, men jeg synes også, der er en grænse. Jeg gider ikke have, at hele verden skal følge med i, hver gang jeg besøger mine forældre, er til middag i byen eller går en tur med hunden."

Ældste medlem nogensinde:

Lars Peter Bojsen (partiløs)

- Han var medlem af landstinget til sin død i 1922.
- Han blev 84 år.

Yngste minister nogensinde:

Thor Möger Pedersen (SF)

- Var 26, da han blev skatteminister for SF i 2011.

Ældste minister nogensinde:

Christopher Krabbe (Det Nationale Venstre, medstifter af Det Forenede Venstre)

- Blev minister som 76-årig under den første radikale regering, Ministeriet Zahle.

Yngste folketingsmedlem:

Karina Sørensen (Dansk Folkeparti)

- Blev valgt til Folketinget den 20. november 2001 i en alder af 19 år, 7 måneder og 12 dage.

Ældste statsminister:

Niels Neergaard (Venstre)

- Var statsminister fra 1920-1924.
- 70 år.

Yngste statsminister:

Hans Hedtoft (Socialdemokratiet)

- Var statsminister fra 1947-1950 og 1953-1955.
- 47 år.

Yngste regeringsleder siden enevælden:

Carl Christopher Georg Andræ (partiløs)

- Var konseilspræsident fra 1856-1857.
- 45 år.

Uffe Elbæk

ALTERNATIVET - 62 ÅR

HVORDAN GIVER DIN ALDER DIG EN FORDEL I DIT POLITISKE ARBEJDE?

"Jeg er ikke bare den ældste partileder, men også den, der har flest erfaringer fra arbejdsmarkedet, inden jeg trådte ind ad døren på Christiansborg. Jeg har jo haft over tredive års arbejdsliv, inden jeg trådte ind her. Jeg er ret glad for, at jeg først i en sen alder blev en del af dansk politik."

HVAD GØR DU FOR AT VÆRE I KONTAKT MED DEN GENERATION, SOM DU IKKE SELV ER EN DEL AF?

"Jeg har heldigvis mange venner i forskellige aldersgrupper, og jeg har børn og børnebørn. Derudover assisterer min nysgerrighed mig. Jeg har sgu en meget god fornemmelse af, hvad der rører sig, og har fingeren på pulsen."

ÆLDSTE
PARTILEDER I
FOLKETINGET

ER DER NOGET VED DE YNGRE GENERATIONER, DU IKKE FORSTÅR?

"Om det er Pokémon, andre typer spil eller den generelle optagethed af den virtuelle verden. Det er jo ikke, fordi jeg synes, det er forkert. Men jeg synes måske godt, at de kunne tage at komme ud i den virkelige, pulserende, kropslige virkelighed i stedet for at være i en virtuel boble."

Pernille Skipper

ENHEDSLISTEN - 32 ÅR

HVORDAN SER DU ALDERSFORSKELLEN SOM EN FORDEL FOR DIT POLITISKE ARBEJDE?

"Det er en fordel i et kollektiv, at man har nogle, der er yngre, og som har børnefamilie- eller studerendeperspektivet frem for bedsteforældreperspektivet. Det er jo en fordel for os som et kollektiv i folketingsgruppen, at vi er blandede."

HVORNÅR ER DIN UNGE ALDER EN UDFORDRING?

"Min alder kan en gang imellem vække fordomme eller blive brugt som et forsøg på at underminere de argumenter, jeg kommer med, eller de holdninger, jeg har."

HVORNÅR KIGGER DU PÅ DEN ÆLDRE GENERATION OG TÆNKER: DET FORSTÅR JEG SIMPELTEN IKKE?

"Jeg har set nogle politikere herinde stadig sidde med en fastnettelefon. Jeg begriber ikke, at man stadigvæk bruger sådan nogle."

YNGSTE
POLITISKE
LEDER I
FOLKETINGET

YNGSTE
MEDLEM AF
FOLKETINGET

Tilde Bork

DANSK FOLKEPARTI - 23 ÅR

HVORDAN ER DIN ALDER EN FORDEL?

"At jeg er vokset op med sociale medier, computere og telefoner gør, at jeg ikke er så udfordret, som nogle af de andre kan være en gang imellem. Selv når det kommer til bare at lave et opslag på Facebook. De lidt ældre kommer tit over til mig, hvis de ikke kan få teknologien til at fungere."

HVAD GØR DU FOR AT VÆRE MERE I KONTAKT MED ALDERSGRUPPER, DU IKKE SELV TILHØRER?

"I sommerhalvåret står jeg på torve og prøver at komme i kontakt med nogle af dem, som man ikke lige taler eller er Facebookvenner med. Der er nogle mennesker, man nemmere møder i den virkelige verden."

HVORDAN FØLER DU, AT DU VOKSER MED OPGAVERNE?

"Jeg var 21 år, da jeg kom i Folketinget. Jeg kom direkte fra skolebænken og var lige blevet færdig med min uddannelse to dage før. Så der var mange ting, man lige skulle sættes ind i."

Fra jeg blev valgt ind for halvandet år siden til i dag, føler jeg, at jeg er blevet gammel. Førhen var der mange ting, jeg ville have godkendelse på, før jeg tog en beslutning – nu kører jeg det ret meget selv."

Ulla Sandbæk

ALTERNATIVET - 73 ÅR

HVORNÅR FØLER DU DIG UDFORDRET AF DIN ALDER?

"Når jeg sidder og læser en tekst, og den er meget lang. Så er det svært for mig at holde sammen på den. Så må jeg læse den en gang til eller i bidder. Tidligere kunne jeg godt rumme lange tekster og stadig huske dem. Så der er klart noget med hukommelsen, der ikke er så knivskarp, som den har været. Men dog stadig skarp nok til, at jeg kan passe mit arbejde. Det bliver værre med tiden, og derfor har jeg også besluttet, at når den her periode er udløbet, så skal jeg ikke stille op igen."

KAN DU FØLGE MED?

"Jeg prøver at være nogenlunde med på noderne. Det har jeg altid været både sprogligt og i det hele taget, tror jeg. Jeg er rimelig ung af sind."

NU SIGER DU, AT DU ER UNG AF SIND. HVORDAN KOMMER DET HELT KONKRET TIL UDTRYK?

"Den sidste T-shirt, jeg har købt, står der "Unfuck the System" på. Jeg har endnu ikke haft den på, men skal lige finde det rette tidspunkt."

ÆLDSTE
MEDLEM AF
FOLKETINGET

»Vi har kun et liv. Og jeg vil gerne kunne sige, at jeg gjorde noget med det!«

Hvad får en ganske almindelig erhvervsmand til at sætte sig selv og sine egne penge på spil i et udviklingsprojekt i et af verdens farligste lande? Et løfte til en døende mand har spillet en afgørende rolle for **Claus Bindslevs** livsvalg.

Af Carsten Terp Beck-Nilsson

Det er fredag 9. september. Og Claus Bindslev har lige fået at vide, at han er et terrormål. Den 49-årige erhvervsmand sidder på bagsædet af en sort firehjulstrækker, der kører i høj fart ad en hullet ørkenvej.

Få øjeblikke før han trådte ind i bilen, fik han en foruroligende opringning. En repræsentant for den danske ambassade i Somalia fortalte ham, at der er konkrete trusler om et terrorangreb mod det hotel, han lige har forladt. Og det hotel han er på vej mod.

Mens han kigger ud ad vinduet på det støvede, gråbrune landskab, rammer spørgsmålene ham som lynnedslag på repeat.

'Hvorfor gør vi det her?' 'Hvorfor sidder jeg her så langt væk fra min familie, mine børn og mine venner?'

Det er spørgsmål, der er dukket op igen og igen over de seneste fem år – hver gang i en ny skikkelse, formet af den aktuelle kontekst. Men essensen er altid den samme: Hvorfor investere så meget, risikere så meget og tåle så megen modstand for at hjælpe nogle komplet fremmede i et krigshærget land 6.000 kilometer væk?

I et filosofisk perspektiv er det legemliggørelsen af Løgstrups etiske fordring og Kants kategoriske imperativ. Den moralske forpligtelse til at hjælpe sin næste og yde, hvad man kan, med de ressourcer, man nu har.

Claus Bindslev

Claus Bindslev er født 13. juli 1967.

Han er medstifter af og bestyrelsesformand for den dansk-somaliske NGO Fair Fishing. Derudover er han administrerende direktør i Nextstep by Bindslev og innovativs virksomheden Bindslev A/S.

På et mere jordnært plan er det historien om et løfte. Til sig selv, sine nærmeste og sin omverden.

En frustreret idemager i Lyngby

I virkeligheden er det upræcist at tale om ét løfte. For der er snarere tale om en mosaik af løfter, eder og forpligtelser, der flyder sammen til en helhed. Men én begivenhed står i et helt særligt lys: mødet med et menneske ud over det sædvanlige tilbage i 2009.

"Jakob og jeg kikkede, første gang vi så hinanden. Han kom jo ind ad døren, to meter høj og 110 kilo, med et kæmpestort grin – et fantastisk varmt, givende menneske. Man kunne

ikke andet end falde for ham," siger Claus Bindslev.

Dengang var pirateriet ved Afrikas Horn på sit højeste. Det danske rederi Clipper havde kort forinden fået kapret skibet CEC Future og forhandlet i 71 dage med somaliske pirater om at få frigivet besætningen.

Og i Lyngby sad sejlsportsjournalisten Jakob Johannsen og råbte ad sit fjernsyn. Han var frustreret over den kriminelle industri, der var opstået i det lovløse Somalia, og de følger, pirateriet havde.

Mens andre overgav sig til magtesløsheden eller overlod sagen til højere magter, satte Jakob Johannsen sig for at sætte en stopper for piraternes virke. Det skulle ske ved at give dem lange fisk i stedet for skibe.

At få ideer var en af Jakob Johannsens store forcer. At organisere og lede projekter duede han derimod ikke til. ▶

Og det var han fuldt bevidst om. En fælles bekendt førte ham sammen med Claus Bindslev, hvis konsulentvirksomhed havde specialiseret sig i at knytte aktører sammen i alliancer, der skulle løse samfundsproblemer. Det møde blev skelsættende.

Et alternativ til pirateriet

Jakob Johannsens ide var – med Claus Bindslevs egne ord – verdens enkleste løsning på et af verdens største problemer i et af verdens sværeste lande.

Tanken var at købe en udtjent fisketrawler og lægge den ud for den somaliske kyst som en flydende fiskefabrik. Så kunne de somaliske fiskere sejle derud, sælge deres fisk og få is med tilbage. Muligheden for at få kølet og forarbejdet fiskene ville øge værdien betragteligt og dermed skabe et attraktivt alternativ til at kapre skibe.

Claus Bindslev anede intet om fiskeri og om trent lige så lidt om udviklingsbistand. Derfor kontaktede han sin ven Knud Vilby, en journalist og nestor inden for bistandsarbejde. Efter at have hørt om projektet sagde han:

"Der er noget rørende enkelt over det. Jeg synes, vi skal prøve at gå videre med det."

Claus Bindslev gik i gang med at skabe et koncept, som kunne bæres videre af nogle med forstand på udviklingsbistand. Overalt blev han mødt med velvilje. Alligevel blev konceptet ved med at vende tilbage til hans bord.

Og i marts 2012 stod Claus Bindslev så for første gang i havnebyen Berbera i det nordvestlige Somalia og kiggede ud over Adenbugten.

Hvad han så, var et hav fyldt med ressourcer, som ikke blev brugt.

"Der lå 12-13 små både og gyngede i vandet. Ingen tog ud og fiskede. Der var ingenting," fortæller Claus Bindslev.

Tre måneder tidligere havde han stiftet foreningen Fair Fishing. Men det var først på den tur, han endegyldigt besluttede sig for at kaste sig ud i arbejdet med at opbygge et fiskerierhverv i Somalia.

"Jeg var jo grebet af visionen om at gøre pirater til fiskere. Det var en enkel ide, en enkel vision, som vi mangler på så mange områder i vores land og i vores liv, og den ville jeg egentlig gerne være ambassadør for," siger Claus Bindslev.

Døden melder sin ankomst

Hjemme i Danmark havde tilværelsen taget hårdt på Jakob Johannsen.

I 2011 fik han konstateret kræft i bugspytkirtlen. Og nu gik det kun én vej. I april 2012 fik Jakob Johannsen en plads på Sankt Lukas Stiftelsens hospice i Gentofte.

Her – i den selvsamme bygning, som han kom til verden i – skulle han forlade denne

jord. Men det skulle ikke gå stille for sig. Mens kræften åd hans indre op, blev han til stadighed mere optaget af ideen om at skabe et fiskeri i Somalia.

"Han begyndte at ringe til mig to-tre gange om dagen og ville snakke om projektet, mens han var på hospice," fortæller Claus Bindslev.

En søndag ringede Jakob Johannsen og bad Claus Bindslev komme.

"På et tidspunkt gik jeg udenfor og snakkede med sygeplejersken. 'Hvor lang tid tror du, der er tilbage?' spurgte jeg. Og så sagde hun: 'Han holder ikke ugen ud.' Det snød mig, for han så mere frisk ud."

Et løfte til en døende mand

Claus Bindslev gik tilbage på stuen og satte sig på Jakob Johannsens seng og fortalte ham, at han hadede nekrologer, fordi de altid kom for sent. Derfor skulle Jakob Johannsen have sin nekrolog, mens han stadig var i live.

"Jeg fortalte ham om den naivitet, jeg synes, han har bibragt verden, og hans begejstring og åbenhed. Om den gavmildhed, der havde den konsekvens, at han ikke selv havde ret mange penge. For jeg synes, det er vigtigt at anerkende, at folk gør noget, der også har en omkostning for dem selv," siger Claus Bindslev.

Og til sidst afgav han det løfte, der har fulgt ham lige siden.

"Vi har aftalt, at vi vil prøve at få pirater til at blive fiskere," sagde Claus Bindslev til den døende mand og fortsatte:

"Nu har jeg været dernede, og jeg har hilst på dem, og jeg kan se, at vi godt kan få det til at ske, så jeg vil gerne gøre det. Jeg lover, at jeg gør det."

Jakob Johannsen sad et øjeblik med tårer i øjnene:

"Og så vendte han sig mod mig og sagde: 'Du kommer

Claus Bindslev, Carl-Jørgen Bindslev og Jens Claus Hansen på fiskeristationen i Berbera, hvor der lige er landet et ton fisk.

Fair Fishing

Fair Fishing er en dansk non-profit-NGO, der står bag et fiskeri-projekt, der skal give unge i Somalia et alternativ til at blive pirater eller ryge i klørne på den islamistiske bevægelse Al-Shabaab.

I 2013 åbnede Fair Fishing en fiskeristation i Somaliland.

Fair Fishings økonomi bygger på private midler og penge fra fonde. Organisationen har aldrig modtaget danske udviklingsmidler.

I 2016 fik Fair Fishing 3 millioner euro fra EU og skal nu udbrede fiskeriet i Puntland – en region øst for Somaliland.

Kilde: fairfishing.org

til at møde så mange pisseviskere og hundestejler og røvhuller. Men gi' dem et smil, og bare bliv ved, Claus. Det skal ikke være pisseviskeren, der vinder i denne her verden."

Dagen efter døde Jakob Johannsen. Men løftet levede videre.

Til kamp mod fordommene

I mellemtiden var Fair Fishing ved at finde sin form.

Flere folk var kommet til, og en fiskeristation var så småt under opbygning på havnen i Berbera.

Arbejdet foregik under ledelse af Kurt Berthelsen, en erfaren fisker fra Thyborøn, som tidligere havde drevet fiskeriprojekter ved Aralsøen og i Kap Verde.

Oprindeligt var han modvillig. Tanken om den flydende fiskefabrik betragtede han som det rene galimatias. Men han lod sig overtale til at tage med på foreningens rekonstreringstogt i Somalia. Og nu var han i Berbera hver anden måned – fire-fem uger ad gangen – og afgørende for, om Fair Fishing ville få succes med sit forehavende.

Allerede i den spædste fase var to dansk-somalier Mahad Aden og Said Hussein blevet tilknyttet foreningen. Og fra starten åbnede de dørene på allerhøjeste niveau i Somaliland.

Claus Bindslev kom i kontakt med dem på et tidspunkt, hvor somaliere i den offentlige danske debat enten var pirater, islamister eller bare dovne samfundsnassere.

Mahad Aden og Said Hussein var initiativrige, veluddannede og kompetente. Det gjorde stort indtryk på Claus Bindslev.

"På det her tidspunkt var tonen omkring flygtninge og indvandrere stærkt fjendsk – og i særdeleshed mod folk fra Somalia. Og jeg kunne ikke holde ud at høre på den der hetz," fortæller Claus Bindslev:

"Så da jeg mødte Mahad og Said, tænkte jeg, at uanset om vi nogensinde får trukket en fisk op af vandet, så laver jeg en forening, fordi jeg ville vise, at vi danskere godt kan arbejde sammen med dygtige somaliere om et fælles formål."

Vi må ikke løbe hjem i hulen

Og nu befinder Claus Bindslev sig altså her, på bagsædet af en firehjulstrækker, 6.000 kilometer væk fra sine børn, med en diffus og samtidig meget konkret terrortrussel hængende over hovedet.

"Det er klart, at man er lidt udfordret, når man får at vide, at man er target. Og så tænker man: 'Hvorfor fanden gør jeg det her?'" siger Claus Bindslev.

I denne specifikke situation er svaret på spørgsmålet, at han nægter at bukke under for terrorisme. Han insisterer på at fortsætte til Berbera i stedet for at vende bilen. Han vil ud til fiskeristationen. Han vil tale med de lokale ansatte og fiskerne. Han vil vise, at Fair Fishing fortsætter. Og det kan trusler fra en terrororganisation ikke lave om på.

»Det skal ikke være pisseviskeren, der vinder i denne her verden.«

Claus Bindslev, formand, Fair Fishing

Fair Fishing i Berbera, hvor Rockwool netop har isoleret kølecontainerne på fiskeristationen gratis for at give en bedre udnyttelse af energien.

»Når man laver en aftale, så står man ved den. Man løber ikke fra aftalen, fordi den ene part dør. Man skal jo blive ved.«

Claus Bindslev, formand, Fair Fishing

"Vi er nødt til at stå imod. Vi er jo nødt til at sætte ting i gang, som på den lange bane giver noget mere fred," siger Claus Bindslev og fortsætter:

"Vi må ikke blive bange og løbe hjem i hulen igen. Det ville være at give op over for de kræfter, der hele tiden prøver at smadre verden. Så denne gang var svaret på mit spørgsmål, at vi

er nødt til – selv med bittesmå fiskestationer – at kæmpe for verdensfred og imod terrorisme."

En forpligtelse til naiviteten

At danne et beskedent bolværk mod terrorisme er imidlertid ikke det fulde og hele svar på spørgsmålet.

Det forklarer ikke, hvorfor Claus Bindslev siden det første møde med Jakob Johannsen har brugt så mange timer, som han kunne have tilbragt sammen med sin familie. Hvor-

for han har investeret flere hundrede tusinde kroner af sit firmas midler. Og hvorfor han i yderste fald sætter sit liv på spil.

En del af forklaringen skal findes i det løfte, han afgav til Jakob Johannsen.

"Jeg føler en forpligtelse på det personlige og

menneskelige plan. Når man laver en aftale, så står man ved den. Man løber ikke fra aftalen, fordi den ene part dør. Man skal jo blive ved," siger Claus Bindslev.

"Jakobs og min relation handler om en forpligtelse til naiviteten, til at fastholde at være generøs og givende – også når man ikke har en krone selv," siger han med henvisning til Jakob Johannsens konstant skrøbelige økonomi.

"Jeg gjorde noget"

Men selv om løftet til den døende mand er centralt, er det kun en af trådene i det netværk af forpligtende begivenheder, der får Claus Bindslev til at blive ved. Med tiden er de relationer, der er opstået i gruppen omkring Fair Fishing, blevet en lige så vigtig drivkraft.

"Vi er jo forpligtede af hinanden," siger Claus Bindslev.

"Når vi sender Kurt ud en måned ad gangen, og han laver den indsats, han gør dernede, så er vi andre jo forpligtede til at bakke op med den samme investering. Og når Said og Mahad sætter så meget på spil i forhold til deres relationer, så forpligter det os andre," siger han.

Og så er der ikke mindst en forpligtelse over for den verden, vi er en del af.

"Hvis man kan være med til at gennemføre en lille forbedring i verden, fordi man har en ide, der er så enkel og logisk, at den skrider til himlen på at blive prøvet af, så føler jeg en pligt til at gøre det," siger Claus Bindslev.

Måske, funderer han, har Jakob Johannsen været den nøgle, der åbnede en dør hos ham, og fik ham til at tage et personligt ansvar – med de omkostninger, det nu indebærer.

"Ind imellem synes jeg, at jeg har været tæt på at ramme muren ret voldsomt," siger Claus Bindslev og tilføjer:

"Men vi har kun ét liv og én mulighed. Og jeg vil gerne kunne se mig selv i øjnene og sige: Jeg gjorde noget." ■

Cecilie Gormsen følger udviklingen i dansk politik, mens Søren Damm og en række stærke klummeskribenter sørger for levende debat. Udkommer to gange dagligt – gratis.

Klædt på til politik

Altinget dækker intensivt 21 forskellige politik-områder. Der er også noget for dig.

A: arbejdsmarked

Søren Elkrog Friis skriver om beskæftigelsespolitikken på Christiansborg, i kommunerne og i EU og selvfølgelig om de centrale personer og organisationer.

A: by og bolig

Mads Bang skriver om boligpolitik, byudvikling, planlægning, den boligsociale indsats og kampen mellem by og land.

A: christiansborg

Erik Holstein og Morten Øyen giver med analyser, portrætter og interviews det dybe indblik i Christiansborg-verdenen. Desuden har portalen analyser af vælgervandringer og snit af målinger.

A: civilsamfund

Carsten Terp og Rasmus Løppenthin skriver om alt, hvad der rører sig i frivillig-danmark i fonde, foreninger og organisationer og om græsrodsinitiativer.

A: embedsværk

Sine Riis Lund skriver om embedsværkets opgaver og udfordringer. Om ledelse og styring. Om forholdet mellem politikere og embedsmænd og selvfølgelig om nye navne, udflytninger, roka-der og omstruktureringer.

A: energi og klima

Morten Øyen skriver om de energi- og klimapolitiske aftaler, forslag og slagsmål på Christiansborg og i Bruxelles.

A: eu

Rikke Albrechtsen og Kasper Frandsen følger fra Bruxelles og Christiansborg alt fra de store debatter om EU's fremtid til de helt konkrete politiske initiativer fra forslag til færdigt direktiv.

A: forskning

Mads Bang skriver om forskningspolitik, om videregående uddannelser, om de nye og gamle uddannelsesinstitutioner og om forholdene for studerende.

A: forsyning

Klaus Ulrik Mortensen skriver om rammevilkår og gode løsninger inden for den danske forsyningssektor, om energigrenovering og om klimatilpasning.

A: fødevarer

Sine Riis Lund skriver om dansk og europæisk fødevarerpolitik med fokus på alt, hvad der har betydning for forbrugere, producenter og detailhandel.

A: justits

Kim Rosenkilde skriver om retspolitiske forslag, forlig og diskussionerne og om forholdene for aktørerne i retsvæsenet.

A: kommunal

Kim Rosenkilde sætter fokus på den kommunale økonomi og de økonomiske armlægninger mellem kommuner og Christiansborg.

A: kultur

Erik Bjørn Møller skriver om kulturpolitik. Om medier, museer, biblioteker, teatre og alt det andet kunst og kultur, som politikerne styrer eller prøver at styre udenom.

A: miljø

Hjalte Kragestein skriver om de natur- og miljøpolitiske kampe i Folketinget og EU. Om kommunernes forvaltning og om debatten mellem organisationerne på området.

A: social

Søren Elkrog Friis skriver om socialpolitik – både om de ideologiske linjer og praktiske problemer.

A: sundhed

Ole Toft skriver om sundhedspolitik. Om EU-regler, folketingsbeslutninger, kommunal forebyggelse, virkeligheden på hospitalerne – og livet i foreninger og organisationer på området.

A: transport

Hjalte Kragestein skriver om transportpolitik. Om de store investeringer. Om den offentlige transport og om trængsel, sikkerhed og cyklisme.

A: uddannelse

Erik Bjørn Møller skriver om folkeskole og ungdomsuddannelser. Om faglighed, frafald og praktikpladser – og om økonomien stemmer.

A: udvikling

Kasper Frandsen skriver om udviklingsbistand. Om den politiske fordeling og prioritering og om alt, hvad der foregår i organisationerne på området.

A: digital velfærd

Klaus Ulrik Mortensen skriver om den nyeste udvikling inden for digital velfærd. Både om de håbefulde projekter og praktiske erfaringer.

Tegn et uforpligtende prøveabonnement på altinget.dk/proeve

BENEDIKTE KIÆR BORGMESTER I HELSINGØR

HVORFOR ER DER IKKE FLERE KVINDELIGE BORGESTRE?

"Der er jo i det hele taget færre kvinder, der stilles op som spidskandidat og som kandidat i det hele taget. Når vi er ude og prøve at rekruttere kandidater, så er der mange mænd, der bare siger ja uden at sætte alle mulige spørgsmålstejn ved egen formåen. Hvorimod jeg oplever kvinder, der på forkant rejser alle mulige problemstillinger; 'kan jeg finde ud af det her' og 'nu ved jeg jo ikke så meget!'"

"Og det er jo trist, at man lægger barrierer for sig selv frem for at kaste sig ud i det."

ER DET ET PROBLEM, AT DER IKKE ER FLERE KVINDELIGE BORGESTRE?

"Styrken ved vores repræsentative demokrati er, at vi hører forskellige stemmer. Men så skal de også være repræsentative. Derfor er det ærgerligt, hvis der er store grupper i samfundet – og det må man jo sige, at kvinder er – som ikke i samme grad er på banen."

ER DU STØDT PÅ FORDOMME?

"Der popper engang imellem noget op, men efterhånden er jeg blevet fuldstændig døv over for det. Jeg oplevede, at der var mange, der havde holdninger til, at jeg blev mor og skulle på barsel. Jeg lader mig ikke påvirke af det, men det fortæller mig bare, at der er nogle ting, som ligger dybt i vores rødder."

"Det er jo ikke spørgsmål, man stiller en mand. Og det er lidt trist, at de spørgsmål stadig bliver stillet."

Hvorfor er **kun** hver 9. borgmester **en kvinde?**

Kun 11 af 98 borgmestere er kvinder. De mødes stadig af fordomme, selvom det er mere end 100 år siden, kvinder fik ret til at opstille. Tre borgmestere giver deres bud på en forklaring.

Af Kim Rosenkilde Nielsen

Mens kønsbalance er central i sammensætningen af enhver moderne regering, så ser det noget mere trægt ud med ligestillingen på de lokalpolitiske topposter.

Aktuelt er kun 11 ud af 98 borgmestere kvinder. Indtil for nylig var der 12. Men da SF'eren Mette Touborg fra Løjre i efteråret valgte at løbe fra posten i utide, fik kønsbalancen endnu et nøk ned.

Før valget i 2013 var der 17 kvindelige borgmestere svarende til 16,5 procent. Det højeste niveau, siden Lovise Nielsen fra Ebeltoft hundrede år tidligere blev den første kvindelige sognerådsformand i 1913.

FAKTA

I alt er det blevet til 109 kvindelige borgmestere og 13 sognerådsformænd, siden kvinderne i 1909 for første gang kunne deltage i de kommunale valg.

Kilde: Kvinno

JOY MOGENSEN

BORGMESTER I ROSKILDE KOMMUNE

HVORFOR ER DER IKKE FLERE KVINDelige BORGMESTRE?

"Jeg synes, at det er en skandale. Men jeg tror ikke, at der er et entydigt svar. Kvinder er jo lige så forskellige som mænd."

"For nogle kvinder er der sikkert forventninger til, hvem de er som mødre og hustruer. Andre er simpelthen super ambitiøse med deres karriere og tør derfor måske ikke at vælge det. For endnu andre er grunden, at politik er en barsk verden."

HAR DU OPLEVET, AT DET HAR GJORT EN FORSKEL, AT DU VAR KVINDE?

"Jeg har aldrig anset mig selv som en forkæmper for feminisme og ligestilling. Men lidt overraskende har jeg måtte se i øjnene, at det bliver man automatisk, når man får et tillidshverv som det, jeg har."

"Når jeg møder unge kvinder, der efter at have set mig i en eller anden sammenhæng siger, 'wauw - måske kunne jeg også blive borgmester eller politiker', så tænker jeg, fedt, så er kimen for rekruttering i hvert fald lagt." ▶

MØDER DU FORDOMME?

"Det sker. Når jeg støder på det, så prøver jeg at gribe det i luften og vende det og spørger 'mener du virkelig det, du sidder og siger?'"

"Da jeg eksempelvis skulle tage over som borgmester, blev der indkaldt til pressemøde, hvor jeg fortalte, at byrådet havde peget på mig som ny politisk leder. Da der blev åbnet for spørgsmål, så var det første, jeg får fra den første journalist, der får ordet; 'Hvordan vil du kombinere det her, hvis nu du får børn?'"

"Det er bare sådan noget, man nogle gange kommer til at sige, fordi det er sådan noget, man plejer at spørge kvinder om. Men man skal ikke se på mig som kvinde. Man skal se på mig som borgmester og kvinde."

Andelen af kvinder i byråd

Kvinder fik ved kommunalvalget i 2014 29,7 procent af mandaterne.

KIRSTEN TERKILSEN

BORGMESTER I HEDENSTED KOMMUNE

HVORFOR ER DER IKKE FLERE KVINDelige BORGMESTRE?

"Jeg hører, at nogle piger vælger kommunalpolitik fra, fordi de synes, at det tager for lang tid. I politik kan det godt være længe, inden man kan se slutproduktet af det, man laver."

"Det kan skyldes, at man som kvinde måske har en lidt mere praktisk tilgang, hvor man skal have tingene til at hænge sammen på hjemmefronten, med arbejdet og med familien. Det kan være med til at få kvinder til at vælge politik fra."

ER FRAVÆRET AF KVINDER ET PROBLEM?

"Det er rigtig ærgerligt, for vi har så hårdt brug for, at der er en bred repræsentation i byrådet både på alder og på køn."

"Et byråd er jo altid bedst, når det repræsenterer og afspejler den virkelighed, vi befinder os i og befolkningssammensætningen."

HVAD KAN FÅ FLERE KVINDER IND I KOMMUNALPOLITIK?

"Det kan blandt andet handle om, hvordan man tilrettelægger mødetidspunkter på dagen. Placeringen af møder kan gøre, at nogle bedre vil kunne se sig i det praktiske politiske arbejde."

"Og så kan man måske prøve at arbejde lidt mere fleksibelt hen over de traditionelle søjler og udvalgsstruktur, hvor man prøver at arbejde forskellige udvalgssammenhænge hen over en fireårig periode. Det vil måske kunne forhindre, at nogle mister pusten, fordi de ikke lige fik ønskeudvalget." ■

Altinget: netværk

Personlig kontakt er afgørende.

Derfor faciliterer Altinget politiske netværk, hvor du kan mødes med fagfæller og dele erfaringer i et fortroligt forum.

Altinget tilbyder netværk for følgende faggrupper:

A: uddannelse

A: fremtidens arbejdsplads

A: eu

A: offentlig ledelse

A: forsyning

A: energi og klima

A: forsvar og sikkerhed

Nye netværk på vej:

A: psykiatri

A: ældre

A: børn og unge

LÆS MERE PÅ:

www.altinget.dk/arena

Ønsker du yderligere oplysninger, kontakt Anders Krøyer Lauritzen på telefon 2650 5653

Dansk borgmesterparti?

Kan Dansk Folkeparti endelig få sit kommunalpolitiske gennembrud, når der til november skal sættes navn på nye borgmestre? Partiet har næsen rettet mod at nappe sejren i to kommuner. Et forsigtigt, men realistisk bud, hvor meget skal flaske sig.

Af Hjalte Kragesteen

Det blev udlagt som historisk, da Dansk Folkeparti i 2013 efter hårde forhandlinger kunne meddele, at man nu for første gang havde erobret en borgmesterpost.

Men posten faldt i København, hvor man i modsætning til andre af landets kommuner uddeler hele syv borgmesterposter. Og den øverste post som overborgmester gik til Socialdemokratiets Frank Jensen.

Med 10,6 procent af stemmerne fik Dansk Folkeparti egentlig et hæderligt kommunalvalg i 2013. Tredjeflest stemmer på landsplan blev det faktisk til.

Men faktum er, at DF fortsat ikke sidder på den øverste ledelse i én eneste af landets 98 kommuner. Og samtidig tog Konservative i 2013 – på trods af krisetegn i meningsmålingerne – hele 13 af slagsen. SF og Radikale hev også hver en borgmesterpost hjem. Alle partier, der på landsplan er – og var – mindre end Dansk Folkeparti.

I Dansk Folkeparti går man efter, at kommunalvalget den 21. november skal sikre det endelige borgmester-gennembrud. Partiet kommer da også med to kanonvalg i bagagen: Partiet blev størst ved valget til Europa-Parlamentet i 2014 og største parti i blå blok med 21 procent af stemmerne ved folketingsvalget i 2015. Forventninger om en ny bragende DF-succes ligger lige for.

Men i partiet har man en lidt forsigtig prognose.

"Potentialet for et godt valg er til stede," lyder det fra Carl Christian Ebbesen.

Som kulturborgmester i København, medlem af KL's hovedbestyrelse og en del af DF's ledelse er han partiets kommunale fyrtårn.

"Men håbet og ambitionen er, at vi kan få en borgme-

sterpost i flere kommuner. Jeg tror, at mulighederne ligger, hvor vi var tæt på sidst," siger han.

Carl Christian Ebbesen udpeger i den forbindelse to kommuner, hvor man går benhårdt efter posterne næste gang – ud over målet om at fastholde sin egen post i København: i Guldborgsund og Hvidovre. Her fik partiets nuværende finansordfører, René Christensen, og energiordfører Mikkel Dencker gode valg i 2013. Men borgmesterkæderne gled dem begge af hænde i de sene natteforhandlinger, og de to måtte tage til takke med rollen som viceborgmester.

Umiddelbart lyder det ikke særligt ambitiøst, at Danmarks næststørste parti i Folketinget blot sætter næsen op efter to af landets 98 borgmesterposter. Og derudover én ud af syv borgmesterposter i Københavns særlige styreform.

"Det bliver ikke mig, der kommer til at tale forventningerne op i himlen. Erfa-

Carl Christian Ebbesen fra Dansk Folkeparti har de seneste fire år været kultur- og fritidsborgmester i København. Han tror på flere DF-borgmestre efter kommunalvalget

Dansk Folkepartis top fem i kommunalvalget 2013

1. Guldborgsund 22,1 %
2. Hvidovre 19,3 %
3. Ringsted 18,7 %
4. Brøndby 17,6 %
5. Kalundborg 17,3 %

ringerne har vist, at der skal meget mere til end bare gode meningsmålinger," siger Carl Christian Ebbesen og fortsætter:

"Det vil være en bragende succes, hvis det lykkes at få tre borgmesterposter."

Han mener, at partiet har behov for et brækjern. Og at hans egen succes i 2013 måske kan gøre en afgørende forskel.

"Ved min egen konstituering var det helt, helt oplagt, at jeg skulle have borgmesterposten. Man kunne faktisk ikke komme uden om det, men alligevel tog det hele natten til kl. syv om morgenen, inden vi blev enige," siger Carl Christian Ebbesen og fortsætter:

"Problemet er, at i andre partiers optik skal de pludselig til at pege på en borgmester, som bliver den første fra det parti nogensinde. Det gør, at vi skal kæmpe lidt mere for det."

Dansk Folkeparti satser på, at driftsikre folketingsmedlemmer med en vis erfaring skal skabe borgmester-gennembruddet. Med Mikkel Dencker og René Christensen som de største håb. Internt i partiet vurderes to andre folketingsmedlemmer Hans Kristian Skibby i Hedensted og Jens Henrik Thulesen Dahl i Assens også som mulige kandidater, hvis DF får et kanonvalg.

Men samtidig er der også en erkendelse af, at listen over kommunale profiler er til at overskue. Og en stemning af, at det er vigtigere med en første borgmester, der klarer sig godt, end at partiet sikrer sig en masse borgmesterposter

til mere usikre og uprøvede kort.

Satsningen på folketingsmedlemmer handler også om, at partiet lider under den såkaldte borgmester-effekt.

"En siddende borgmester vil altid have et forspring," siger Carl Christian Ebbesen og fortsætter: ▶

Dansk Folkepartis top ti ved Folke-tingsvalget i '15:

- Aabenraa: 31,8%
- Sønderborg: 30,4%
- Hedensted: 30,5%
- Vejen: 30,0%
- Fredericia: 29,8%
- Kalundborg: 29,5%
- Tønder: 29,4%
- Vejle: 28,8%
- Faxe: 28,6%
- Haderslev: 28,3%

Kilde: Kmdvalg.dk

»Ved min egen konstituering var det helt, helt oplagt, at jeg skulle have borgmesterposten. Man kunne faktisk ikke komme uden om det, men alligevel tog det hele natten til kl. syv om morgenen, inden vi blev enige.«

Carl Christian Ebbesen (DF), kultur- og fritidsborgmester i Københavns Kommune

"Der er en grund til, at det er svært at blive borgmester. Man skal have mindst halvdelen af kommunalbestyrelsen bag sig. Det kræver, at man enten er det største eller næststørste parti. Og det er vi langt fra alle steder."

Og dér sætter han faktisk fingeren på en af Dansk Folkepartis store udfordringer kommunalpolitisk. De mangler simpelthen højborgere, hvor de rydder bordet, lyder det fra Ulrik Kjær, der er professor i statskundskab ved Syddansk Universitet.

"Problemet for Dansk Folkeparti har hidtil været, at deres vælgertilslutning er spredt lidt for meget ud over landet. Der er ingen steder, hvor DF spadserer ind på borgmesterkontoret, som Konservative næsten gør," siger han.

I 2013 var Guldborgsund den eneste kommune, hvor Dansk Folkeparti scorede over 20 procent af stemmerne. Her fik man 22,1 procent. I 48 kommuner fik partiet pæne resultater med en tilslutning fra mellem 10-20 procent af stemmerne.

Konservative blev samlet set mindre end Dansk Folkeparti, men fik i en række kommuner nogle overvældende sejre: 52 procent af stemmerne i Vallensbæk, 50 procent i Gentofte, 34 procent i Vesthimmerland, 30 procent

i Helsingør, 41 procent i Høje-Taastrup og 40 procent i Hørsholm.

"Så selvom DF blev et større parti mange steder, så er 15 procent af stemmerne bare ikke nok til en borgmesterpost. Overhovedet," siger Ulrik Kjær.

Alligevel mener han, at netop Konservatives 12 borgmesterposter i 2013 gør, at Dansk Folkeparti bør hæve ambitionerne.

"To borgmesterposter lyder ikke overambitiøst i mine ører, når man tænker på, at et mindre kommunalt parti sidder på 12 af slagsen. Jeg ville kalde det ambitiøst, hvis man gik efter 4-5 borgmesterposter," siger Ulrik Kjær.

Hvis DF skal få et egentligt gennembrud, så kræver det naturligvis et godt valgresultat. Men Ulrik Kjær mener også, at DF kan blive bedre i konstitueringsforhandlingerne.

"Det kræver, at man har erfaring og snilde, hvis det skal gå op i en højere enhed. Overraskelsen i 2013 var egentlig, at det glippede for DF at få en rigtig borgmesterpost," siger han.

Nu har DF haft et par år på at forberede sig på en bedre konstituering, og derfor forventer Ulrik Kjær også, at man kommer til at klare sig bedre end sidst. Ikke mindst i Guldborgsund og Hvidovre.

"De har den fordel, at de ved, hvad risikoen er. De oplevede det jo sidst. Man skal være vaks ved havelågen, og man skal være godt forberedt, hvis man vil kaste sig ind i borgmesterkampen," siger Ulrik Kjær. ■

Embedsværftet

Følg embedsværftet hver dag på Altinget...

new creations

new creations

mandagmorgen

*Tegn abonnement på
frontløbernes specialmedie
www.mm.dk/bliv-medlem*

Susanne Hegelund og Peter Mose
rådgiver om strategisk
kommunikation og
skriver klummen
"Mandagstræneren".

Stå på lobbyistens kommunale valgbus

Organisationsdanmark ruster sig til efterårets kommunalvalg. For nogle er det moderne klassekamp, for andre chancen for at lobbytræne lokale ildsjæle. Mandagstræneren peger på seks stå på-muligheder.

DEN LILLE PÅRØRENDE-NGO Bedre Psykiatri lærte kampagnemæssigt meget af kommunalvalget for snart fire år siden. Organisationens topfolk i København stod for stort set samtlige detaljer. Ikke fordi topstyring var et mål i sig selv, men fordi de lokale medlemmer ikke på det tidspunkt var skolede i at føre kommunal valgkamp.

Hovedkontoret havde fået sponsorer til at bekoste en valgbus, der gennem flere uger besøgte torve og stræder rundt om i landet for at sætte spot på psykisk syge; næsten som at se en kampagnebus fra et af de store folketingspartier. De lokale politikere mødte op i stort tal, hvad der var en positiv øjenåbner for Bedre Psykiatris frivillige, der fik færten af, at man sagtens kan komme i direkte dialog med beslutningstagerne.

Dermed er det eksemplet på, hvordan et topstyret valgkoncept kan bruges til at skabe organisatorisk læring og selvtillid i en ngo, for hvem lobbyisme ikke er en kernekompetence. De positive erfaringer skabte klangbund for, at lokalmedlemmerne fik mod på selv at gå i gang med påvirkningsindsatsen året rundt – uden at skulle have alt fjern-koreograferet. Derfor bliver Bedre Psykiatris valgkampagne ved efterårets kommunalvalg ikke nær så topstyret.

I DEN ANDEN ENDE af organisationsdanmark – hos de små virksomheders organisation Håndværksrådet – er man også varsom med at stoppe alt for mange "one size fits it all" valgkampskoncepter ned i maven på lokale medlemmer: københavner-forberedt materiale, der bare skal varmes op to minutter i mikrobølgeovnen i Løgstør. Nogle erhvervsforeninger under Håndværksrådets paraply er mest af alt sociale netværksklubber; andre er politisk aktive og vil gerne forsynes med et valgkamps-kit.

For den lille virksomhed er det ganske jordnære serviceydelser, der gør en forskel: lige fra parkeringsforhold over byggesags-behandlings-tid til kommunal udbudspolitik. Temaer, der – ligesom psykisk syge – nemt kan blive overset.

Håndværksrådet sendte op til valget i 2013 til

inspiration et batteri af valgkampsspørgsmål ud i medlems- kredsen. Så kunne små virksomhedsfolk konfrontere byråds kandidaterne på borgermøder, for eksempel om kommunens udbudspolitik.

Ville kommunen stykke opgaverne op i små fagentrepriser, som mindre lokalfirmaer havde chance for at vinde? Håndværksrådet udstyrede medlemmerne med læserbrevsudkast, fakta og gode argumenter: En lokal håndværksvirksomhed opretter gerne lærepladser for kommunens unge; det gør en udenbys storentreprenør næppe.

EN INTERESSEORGANISATION bør gå i gang med at planlægge indsatsen allersenenest et halvt år før valget. Første hurdle er at minde hinanden om, at kommunerne – i 10 års jubilæumsåret for kommunalreformen – har ganske stor indflydelse på vigtige samfundsområder (blandt andet natur, miljø, socialpolitik, fysisk planlægning, teknik og beskæftigelse). Næste hurdle er at nå ind til, hvad organisationens interesser og kommunale dagsorden er de kommende år. Og så er det ellers med at tilrettelægge en kampagne, der i tone og stil passer til det image, organisationen ønsker at have. ▶

Dansk Industri går med vanlig grundighed top-koreograferet til værks – og i god tid. Allerede sidste efterår – et år før valget – skibede DI en kaskade af budskabsmæssigt enslydende, men lokalt skræddersyede debatindlæg afsted om fordelene ved at udlicitere. "Midtjyderne kan få bedre velfærd for skattekroneerne," lød det i Midtjyllands Avis 6. oktober. "Mere og bedre velfærd til Fyn," skrev fyens.dk fire dage efter. Debatindlæggene var underskrevet af DI's branchedirektør for netop serviceområdet, som tæller medlemmer inden for blandt andet rengøring, hjemmepleje og vinduespolering.

MEDIETILTAGET er et led i en langsigtet, systematisk påvirkningsindsats, hvor hele påvirkningsbuffeten anrettes og stilles pænt frem: Byrådsmedlemmer og andre i den kommunale beslutningssfære kan fra DI's hjemmeside downloade notater og analyser, der viser potentialet ved at udlicitere. Samt naturligvis, hvad enhver dreven lobbyist altid har klar: en rig eksempelsamling med vellykkede cases.

»Undervurder ikke mulighederne ved kommunalvalget.«

Ingeniørforeningen, IDA, har ligeledes tradition for at søge indflydelse i forbindelse med kommunalvalgene. Foreningen skrev op til valget i 2009 en 23 sider lang kommunal hvidbog med løsningsforslag

inden for trafik, klimatilpasning, erhvervsudvikling og andre ingeniørtunge felter. Alle byråds kandidater fik hvidbogen, der blev IDA's visitkort i landets 98 kommuner. Svært var det ikke at skære hvidbogen til; det handlede basalt set om at hive landspolitiske mærkesager ned fra hylden og give dem et kommunalt twist.

Også fagforbundet 3F er opmærksom på, at der tages mange vigtige beslutninger i kommunerne. Ved det seneste kommunalvalg blev byråds kandidater over det ganske land afæsket deres holdning til social dumping. Kandidater, der sympatiserede med 3F's mærkesag, skrev under på, at de ville fremme lønmodtagernes dagsorden, hvorefter 3F lagde svar og holdninger frem på valgkamp-hjemmesiden www.underbetalt.dk. Så kunne vælgerne finde de kandidater, de ville stemme på.

På den ene side har man altså DI, der slår et lokalt slag for udlicitering; på den anden side et fagforbund, der slås for, at medlemmerne ikke får dårligere vilkår. En klassisk klassekamp – blot på en nutidig kommunal lobby-arena i en moderne medievirkelighed. ■

6 TIPS OG TRICKS

HEGELUND & MOSE udgiver i marts en ny bog, "Flyt magten", blandt andet om lokal indflydelse i kommunerne. Her er seks råd:

1 Undervurder ikke mulighederne ved kommunalvalget: Byrådene har efter kommunalreformen fået stor indflydelse på mange politiske temaer. Identificer jeres stå-på-muligheder, og gå tidligt i gang med forberedelserne.

2 Topstyr, men ikke for meget: Tilbyd jeres medlemmer valgkit, men lyt også til deres behov.

3 Udform en hvidbog med løsningsforslag: Saml jeres landspolitiske mærkesager, giv dem en kommunal vinkel, og sy det sammen i en hvidbog til kommunalpolitikere.

4 Brug valgkampen til organisatorisk læring: Giv medlemmerne en aha-oplevelse; om fire år er de endnu dygtigere.

5 Kontakt alle kandidaterne, og skab en relation: Det er let at finde mailadresser og Facebook-profiler, så gå i direkte dialog.

6 Vær tro mod jeres grundfortælling: Anvend den tone og form, der passer til netop jer.

KLUMMER PÅ ALTINGET: MØD BLANDT ANDRE

Susanne Hegelund og Peter Mose rådgiver om strategisk kommunikation og skriver klummen "Mandagstræneren".

Benjamin Rud Elberth

Bertel Haarder

David Trads

Flemming Chr. Nielsen

Henrik Breitenbauch

Henrik Christoffersen

Jarl Cordua

Jens Christian Grøndal

Jens Hauch

Josephine Fock

Kenneth Thue

Kristian Weise

Lars Aslan

Lars Tvede

Line Rosenvinge

Lisbeth Knudsen

Paula Larrain

Søren Espersen

Steen Gade

Victor Boysen

Den offentlige lederuddannelse

DM Efteruddannelse udbyder nu en diplomuddannelse i offentlig ledelse. Den offentlige lederuddannelse henvender sig til ledere inden for alle faggrupper i den offentlige sektor. Uddannelsen er som enkeltfag.

Den samlede uddannelse består af: seks grundmoduler, tre valgfri moduler og et specialemodul.

De seks grundlæggende moduler har et generelt sigte. I de valgfri moduler og specialemodulet har du mulighed for at specialisere og fordybe dig i forhold til en bestemt funktion eller branche. Fælles for både de grundlæggende og valgfri moduler er, at der som hovedregel tages udgangspunkt i deltagerne egne jobmæssige erfaringer.

Grundlæggende moduler:

- Kommunikation
- Det personlige lederskab
- Personaleledelse
- Udvikling, forandring og innovation
- Kvalitet, resultater og effekt til borgere og brugere
- Organisation og styring

Valgfri moduler:

- Modernisering i offentlige institutioner
- Coaching
- Ledelse af forandringsprocesser

Specialemodul:

Specialemodulet afrunder den offentlige lederuddannelse på diplomniveau med speciale-skrivning. Deltagelse forudsætter, at man har gennemført de grundlæggende og de valgfri moduler forinden.

Undervisning og vejledning varetages af rutinerede undervisere, der alle er certificerede i forhold til Den offentlige lederuddannelse.

DM Efteruddannelse udbyder de seks grundlæggende moduler i 2017, og de tre valgfri moduler samt specialemodulet i 2018.

DANMARK SKAL HAVE KONTROLLEN TILBAGE

Kontrol med grænsen

Kontrol med indvandring

Sikre hurtigere hjemsendelser

Nores Danmark - der er så meget, vi skal passe på
Dansk Folkeparti

Følg DF på
Facebook

33375199 · df@ft.dk · www.df.dk